PATVIRTINTA
Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2017 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T-58
(Švenčionių rajono savivaldybės tarybos
2017 m. spalio 26 d. sprendimo Nr. T-211
redakcija)

1 a forma

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017–2019 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

SAVIVALDYBĖS APLINKOS ANALIZĖ

IŠORĖS APLINKOS ANALIZĖ

POLITINIAI IR TEISINIAI VEIKSNIAI

Tarptautiniai, valstybės lygmens veiksniai. 2010 m. birželio mėn. Europos Valdovų Taryba patvirtino strategiją „Europa 2020“, kuri yra Europos Sąjungos dešimtmetė užimtumo ir augimo strategija. Ji pradėta įgyvendinti siekiant sudaryti sąlygas pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui. Strategija „Europa 2020“ siekiama augimo, kuris būtų: pažangus (veiksmingesnės investicijos į švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas), tvarus (ryžtingas perėjimas prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos) ir integracinis (daug dėmesio darbo vietų kūrimui ir skurdo mažinimui).

Strategijoje iškelti penki pagrindiniai tikslai, kurių pagrindu nustatyti nacionaliniai siekiai, kuriuos Lietuva turi pasiekti iki 2020 metų pabaigos:

1. Užimtumas: 75 % 20–64 metų žmonių turėtų turėti darbą.
2. Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra: 3 % ES BVP turėtų būti investuojama į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą.
3. Klimato kaita ir energetikos tvarumas: šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turėtų būti sumažintas 20 % (arba net 30 %, jei tam bus tinkamos sąlygos), palyginti su 1990 m. rodikliais; 20 % energijos turėtų būti gaminama iš atsinaujinančiųjų šaltinių; energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti padidintas 20 %.
4. Švietimas: reikėtų užtikrinti, kad mokyklos nebaigiančių moksleivių dalis nebūtų didesnė nei 10 %; reikėtų užtikrinti, kad ne mažiau kaip 40 % 30–34 metų asmenų turėtų aukštąjį išsilavinimą.
5. Kova su skurdu ir socialine atskirtimi: reikėtų bent 20 mln. sumažinti skurde gyvenančių ir socialiai atskirtų žmonių arba žmonių, kuriems tai gresia skaičių.

Atsižvelgiant į strategijoje „Europa 2020“, Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ iškeltus prioritetus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 metų apibrėžtus veiklos prioritetus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1003, neatidėliotini Vyriausybės veiklos prioritetai buvo susiję su Lietuvos stabilios ekonomikos augimo skatinimu, skaidraus, atviro ir efektyvaus viešojo valdymo, energetinio efektyvumo ir energetinio saugumo didinimu, švietimo, mokslo, kultūros ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimu, viešojo saugumo stiprinimu, ES užsienio politikos ir šalies gynybos ir saugumo stiprinimu. Šių prioritetų įgyvendinimui itin svarbią reikšmę turės ES struktūrinių fondų parama.

ES struktūrinės paramos panaudojimas. Naujuoju programavimo laikotarpiu siekiama sutelkti ES struktūrinės paramos lėšas į ribotą skaičių prioritetinių sričių ir užtikrinti, kad ES sanglaudos politikos investavimo kryptys kuo labiau prisidėtų prie strategijos „Europa 2020” įgyvendinimo. 2014–2020 metų laikotarpiu pabrėžiama ES sanglaudos politikos sąsaja su strategijos „Europa 2020“ tikslais – skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikintis kryptingai artėti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo link. Numatomos naujos iniciatyvos: integruotos teritorinės investicijos, bendruomenių inicijuojama vietos plėtra, tvarios miestų plėtros priemonės. Naujuoju finansiniu laikotarpiu ESF, ERPF ir SF lėšos Lietuvoje bus nukreiptos į žmogiškojo kapitalo, infrastruktūros ir viešojo valdymo tobulinimo

finansavimą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas jaunimo užimtumui didinti.
ES struktūrinių fondų parama Lietuvai 2014–2020 m. teikiama pagal Lietuvos 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą ir jos prioritetus, skirtus programai įgyvendinti:

- Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimo prioritetas
- Informacinės visuomenės skatinimo prioritetas
- Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimo prioritetas
- Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo
- Aplinkosaugos, gamtos išteklių darnaus naudojimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos
- Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtros prioritetas
- Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimo prioritetas
- Socialinės įtraukties didinimo ir kovos su skurdu prioritetas
- Visuomenės švietimo ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimo prioritetas
- Visuomenės poreikius atitinkančio ir pažangaus viešojo valdymo prioritetas
- Techninės paramos veiksmų programai administruoti prioritetas
- Techninės paramos, skirtos informuoti apie veiksmų programą ir jai vertinti prioritetas

Regiono lygmens. Regioninė politika formuojama atsižvelgiant į Europos Sąjungos regioninės politikos prioritetus ir tikslus. Regioninė politika glaudžiai siejasi su ES struktūrine politika, kurios tikslas – finansinėmis priemonėmis ir nacionalinių regioninių politikų koordinavimu mažinti ES valstybių ekonominio ir socialinio išsivystymo skirtumus.
Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalys „Įvadas“, „Regiono socialinės ir ekonominės būklės analizės pagrindiniai duomenys“, „Strategija“ patvirtintos Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 51/1S-5 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalių tvirtinimo“. Vilniaus regiono plėtros plano 2014-2020 m. dalis „Priemonių planas“ patvirtinta Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. 51/1S-22 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano dalies „Priemonių planas“ tvirtinimo“. Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apskrities skyrius yra parengęs 2014–2020 metų Vilniaus regiono plėtros planą, kurio tikslas yra numatyti pagrindines Vilniaus regiono socialines – ekonomines plėtros kryptis, apibrėžti veiklos prioritetus, tikslus, uždavinius ir priemones jiems įgyvendinti. Atnaujintas Vilniaus regiono plėtros planas 2014–2020 metams leis efektyviau naudoti finansinius, žmogiškuosius ir kitus išteklius bei prisidės prie nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo, socialinių, ekonominių skirtumų mažinimo, tolygios ir darnios plėtros įgyvendinimo. Vilniaus regiono plėtros plano 2014–2020 metų prioritetai:

1 prioritetas. Tvari ir konkurencinga regiono ekonomika.
2 prioritetas. Aukšta gyvenimo kokybė.

Savivaldybės lygmens. Planuojant Švenčionių rajono savivaldybės veiklą, atsižvelgiama į Vyriausybės 2012 – 2016 metų programą ir jos įgyvendinimo prioritetines priemones, Lietuvos pažangos strategiją „Lietuva 2030“ ir 2014 – 2020 nacionalinę pažangos programą, skirtą Lietuvos pažangos strategijai

„Lietuva 2030“ įgyvendinti, Lietuvos 2004 – 2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos strategiją, pagrindinius 2014 – 2020 m. programavimo laikotarpio dokumentus nacionaliniu lygmeniu, t.y. Partnerystės sutartį ir Veiksmų programą, kitų valstybinių ir nacionalinių strategijų nuostatas, taip pat į numatomus Vilniaus regiono plėtros plano prioritetus ir tikslus.

2015 m. sausio 29 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T - 8 buvo patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės 2014 – 2020 metų strateginis plėtros planas, kuriame įvardinta savivaldybės vizija bei svarbiausi plėtros prioritetai:

- KONKURENCINGA EKONOMIKA
- KOKYBIŠKA IR PATOGI GYVENAMOJI APLINKA
- SUMANI, SAUGI IR AKTYVI VISUOMENĖ
- EFEKTYVI RAJONO SAVIVALDA

EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Bendrieji ekonominiai rodikliai

Rengiant Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą 2017–2019 m. laikotarpiui, svarbu žinoti bendras šalies ekonomikos raidos tendencijas.

Remiantis Lietuvos banko pateiktais duomenimis, 2016 m. Lietuvos ekonominė raida pasižymėjo nemažais pokyčiais. Kai kurioms ekonominėms veikloms, kurių padėtis buvo prastesnė praėjusiais metais, 2016-ieji buvo sėkmingesni, kitų ekonominės veiklos rūšių padėtis pablogėjo. Todėl viso ūkio ekonominė plėtra šiemet paspartėjo nedaug. Nepaisant to, toliau vyko prieš kelerius metus prasidėję akivaizdūs darbo rinkos pokyčiai: gausėjo darbuotojų samda, didėjo kvalifikuotų darbuotojų trūkumas, tebebuvo juntamas spaudimas darbo atlygiui.

Paslaugų ir prekių eksportas. Šiais metais atsigavo tiek paslaugų, tiek prekių eksportas. Paslaugų eksporto atsigavimui daugiausia įtakos turėjo transporto ir saugojimo paslaugų veikla, prekių eksporto – apdirbamosios gamybos aktyvumas. Didesnį transporto ir saugojimo paslaugų veiklos aktyvumą lemia šalies įmonių gebėjimas susirasti naujų prekybos partnerių Vakarų šalių rinkose, ypač tai pasakytina apie kelių transporto įmonių veiklą. Apdirbamosios gamybos įmonės taip pat sugebėjo atsigauti po 2015 m. pirmąją pusę buvusio sąstingio. Didesnis veiklos aktyvumas, kaip ir transporto sektoriaus įmonių, susijęs su sparčiau augusiais pardavimais užsienyje. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2016 m. pirmąjį pusmetį apdirbamosios gamybos įmonių pajėgumų panaudojimo lygis buvo aukščiausias nuo duomenų skelbimo pradžios, tačiau jų materialinės investicijos pastaruosius tris ketvirčius neaugo arba mažėjo. Iš dalies tokiai investicijų raidai turi įtakos laikinas ES paramos fondų lėšų panaudojimo sumažėjimas.

Prie Lietuvos ūkio augimo reikšmingai prisideda ir augantis prekybos įmonių veiklos aktyvumas, jį lemia stipri vidaus paklausa. Vienas svarbiausių vidaus paklausos augimo veiksnių yra namų ūkiams gana palanki padėtis darbo rinkoje, ypač – spartus darbo užmokesčio augimas. Tiesa, augantis darbo užmokesčio fondas buvo bene vienintelis veiksnys, didinęs namų ūkių disponuojamąsias pajamas. Pajamos iš daugelio kitų šaltinių – ūkinės veiklos, sukaupto kapitalo, perlaidų iš užsienio – mažėjo.

Iš pagrindinių ekonominių veiklų mažėja tik statybų sektoriaus aktyvumas. 2016 m. pirmąjį pusmetį itin daug sumažėjo inžinerinių statinių ir negyvenamosios paskirties pastatų statybos darbų apimtis. Reikšmingą įtaką tokiai raidai daro gerokai sumažėjęs ES paramos lėšų panaudojimas. Didėja tik gyvenamųjų pastatų statybos darbų apimtis. Šių darbų augimui didesnę įtaką daro rekonstravimo, remonto ir restauravimo darbai, o ne naujų gyvenamųjų būstų statyba. Mažėjantis statybų sektoriaus aktyvumas Lietuvos ekonomiką veikia ne tik tiesiogiai, bet ir netiesiogiai. Pastarasis poveikis apima, pavyzdžiui, gerokai lėčiau augančio statybų sektoriaus darbo užmokesčio fondo įtaką namų ūkių vartojimui, mažėjančių statybų sektoriaus užsakymų įtaką kitoms ekonominėms veikloms. Tai irgi turi reikšmingos neigiamos įtakos ekonomikos raidai.

Dėl emigracijos vis sparčiau mažėja darbingo amžiaus gyventojų. Pirmąjį pusmetį darbingo amžiaus gyventojų per metus sumažėjo 1,8 proc. – 0,6 proc. punkto daugiau, nei buvo įprasta ekonomikos atsigavimo laikotarpiu. Emigracija pastebimai padidėjo 2015 m. pradžioje, o 2016 m. viduryje išaugo dar labiau. 2015 m. pradžioje pirmą kartą per visą ekonomikos atsigavimo laikotarpį gyventojai ėmė blogiau

vertinti tiek savo finansinę, tiek šalies ekonominę padėtį. Šį vertinimo pablogėjimą, o kartu ir emigraciją galėjo paskatinti būtent tuo metu prasidėjęs statybų sektoriaus nuosmukis. Vis dėlto tik pusę emigracijos padidėjimo 2015 m. lėmė Lietuvos piliečių išvykimas, kita pusė išvykimų yra susijusi daugiausia su Rusijos, Ukrainos ir Baltarusijos piliečiais. Anksčiau jų emigracija bendrojo emigracijos rodiklio beveik neveikdavo, tačiau 2015 m. ją iš dalies paskatinti galėjo sugriežtintos nuostatos, susijusios su leidimu užsieniečiams laikinai gyventi Lietuvoje Respublikoje. Kodėl emigracija toliau didėjo 2016 m., kol kas nėra nustatyta.

Darbo vietų daugėja pastebimai lėčiau. Pirmąjį pusmetį jų per metus daugėjo tik 1 proc. – perpus lėčiau nei vidutiniškai ekonomikos atsigavimo laikotarpiu. Lėtesnį augimą lėmė statyba ir pramonė. Statyba patyrė nuosmukį: daugėjo su nepakankama paklausa susiduriančių įmonių, gana smarkiai krito darbų apimtis. Tai statybos įmones vertė mažinti darbo vietų skaičių. Pramonėje darbo vietų daugėjo, bet daug lėčiau. Ši tendencija vyravo daugelyje šakų: maisto, medienos, baldų, įrangos gamybos. Tiesa, iš kitų rodiklių prastos pramonės padėties nematyti: produkcija augo, pasitikėjimo rodikliai irgi buvo gana geri. Su Rusijos rinka daugiausia susijusios ekonominės veiklos – prekyba ir transportas – atsigavo, nes jas vykdančioms įmonėms pavyko dalį veiklos perorientuoti į Vakarų šalis. Šiose įmonėse darbo vietų daugėjo panašiai sparčiai, kaip ir iki Rusijos ekonomikos nuosmukio.

Darbuotojų samda, emigracija ir darbo rinkos priemonės ir toliau mažina nedarbo lygį. Pirmąjį 2016 m. pusmetį nedarbo lygis sudarė 8,2 proc. ir buvo 1,5 proc. punkto mažesnis nei prieš metus. Pastebimai gerėjo su struktūriniu nedarbu susijusių nekvalifikuotų asmenų padėtis darbo rinkoje. Jų nedarbas, ilgą laiką nemažėjęs ir siekęs daugiau nei 30 proc., pastaruosius dvejus metus labai sumažėjo ir antrąjį pusmetį sudarė 20 proc. Tai nereiškia, kad šie asmenys pasitraukė iš darbo rinkos, nes pastebimai daugėjo užimtų nekvalifikuotų asmenų. Prie šių pokyčių galėjo prisidėti intensyviau taikytos darbo rinkos politikos priemonės bei kvalifikuotų darbuotojų trūkumas, skatinęs įmones įdarbinti mažiau kvalifikuotus asmenis. Kvalifikuotų asmenų nedarbo lygis taip pat mažėjo ir pirmąjį pusmetį sudarė 6,6 proc.

Didėjantis darbuotojų trūkumas ir kylantis minimalusis darbo užmokestis lemia spartų metinį darbo užmokesčio augimą. Pirmąjį pusmetį jis sudarė 7,5 proc. ir buvo 1,3 proc. punkto spartesnis nei 2015 m. antrąjį pusmetį. Gana didelę atlygio augimo dalį lėmė vis labiau juntamas darbuotojų trūkumas. Su šia problema susiduriančių įmonių dalis metų viduryje sudarė 13,2 proc. ir buvo apie 2 proc. punktais didesnė nei 2015 m. Prie darbuotojų trūkumo prisideda ne tik sumažėjęs nedarbo lygis, bet ir gana didelė emigracija bei tai, kad mažėja darbo rinką papildančių jaunų asmenų. Kitas spartaus atlygio augimo veiksnys yra du kartus (2015 m. liepos mėn. ir 2016 m. sausio mėn.) po 25 eurus padidintas minimalusis darbo užmokestis (iki 350 Eur). Tai nemenkas pokytis, didesnis 12 mėnesių padidėjimas buvo tik 2008 ir 2013 m. Palyginti su kitomis ES šalimis, jis irgi yra vienas iš didžiausių.

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojami pagrindiniai makroekonominiai rodikliai 2015-2019 metų laikotarpiui pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Lietuvos ekonominių rodiklių pokyčiai

Makroekonominiai rodikliai	Pokytis procentais/EUR				
	2015	2016	2017	2018	2019
BVP to meto kainomis proc.	1,9	3,1	5,0	4,8	4,8
BVP to meto kainomis mln. Eur	37123,6	38262,1	40171,1	42106,3	44134,6
Namų ūkių vartojimo išlaidos proc.	4,9	5,5	4,2	4,0	3,8
Prekių ir paslaugų eksportas	-0,2	4,9	2,8	3,1	3,3
Prekių ir paslaugų importas	6,0	4,0	4,4	4,6	4,9
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokestis Eur.	714,1	766,9	814,3	863,9	918,6
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, proc.	5,4	7,4	6,2	6,1	6,3
Nedarbo lygis, proc. (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžimą)	9,1	8,0	7,2	6,6	6,3

Užimtieji gyventojai, tūkst. asmenų (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžimą)	1334,9	1363,5	1374,4	1377,1	1377,1
Užimtieji gyventojų (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžimą) pokytis, proc.	1,2	2,1	0,8	0,2	0,0
Darbo užmokesčio fondas mln. Eur	9098,3	9888,2	10582,4	11249,9	11962,1
Darbo užmokesčio fondo pokytis, proc.	7,0	8,7	7,0	6,3	6,3
Darbo našumas, realus BVP vienam užimtam gyventojui tūkst. Eur	0,4	0,2	1,9	2,3	2,5

Šaltinis - www.finmin.lt

2016 m. trečiąjį ketvirtį ***tiesioginių užsienio investicijų (TUI)*** srautas į Lietuvą didėjo, o Lietuvos tiesioginės investicijos užsienyje mažėjo, skelbia Lietuvos bankas ir Lietuvos statistikos departamentas.

Išankstiniais duomenimis, 2016 m. trečiąjį ketvirtį, kaip ir antrąjį ketvirtį, ***tiesioginių užsienio investicijų (TUI) Lietuvoje*** srautas buvo teigiamas ir sudarė 17,3 mln. EUR. Tai lėmė 263,7 mln. EUR didėjusios nerezidentų reinvesticijos. Per tris pirmuosius 2016 m. ketvirčius TUI Lietuvoje mažėjo ir neigiamas investicijų srautas sudarė 470,7 mln. EUR. 2016 m. trečiąjį ketvirtį Lietuvoje didėjo Baltarusijos (50,5 mln. EUR), Lenkijos (38,8 mln. EUR), Suomijos (30,9 mln. EUR) ir Švedijos (26,5 mln. EUR) TUI, o daugiausia mažėjo Nyderlandų (–68,8 mln. EUR), Jungtinės Karalystės (–46,3 mln. EUR) ir Maltos (–27,1 mln. EUR) TUI. Trečiąjį ketvirtį daugiausia investuota į apdirbamąją gamybą (70,3 mln. EUR), profesinę, mokslinę ir techninę veiklą (37,5 mln. EUR), didmeninę ir mažmeninę prekybą, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontą (33,3 mln. EUR) bei informaciją ir ryšius (22,2 mln. EUR), o labiausiai mažėjo investicijos į finansinę ir draudimo veiklą (–153,8 mln. EUR). 2016 m. rugsėjo 30 d. duomenimis, daugiausia investuota į finansinę ir draudimo veiklą – 2,9 mlrd. EUR (22,8 proc. visų TUI), apdirbamąją gamybą – 2,5 mlrd. EUR (19,6 proc.), nekilnojamojo turto operacijų veiklą – 1,8 mlrd. EUR (14,3 proc.), didmeninę ir mažmeninę prekybą, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontą – 1,7 mlrd. EUR (13,7 proc.), bei informacijos ir ryšių veiklą – 1,1 mlrd. EUR (8,3 proc.). Iš apdirbamosios gamybos daugiausia investuota į rafinuotų naftos produktų, chemikalų ir chemijos produktų, pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamybą – 822,4 mln. EUR (32,9 proc. visų apdirbamosios gamybos TUI) ir maisto produktų, gėrimų ir tabako gaminių gamybą – 487,7 mln. EUR (19,5 proc.).

2016 m. trečiąjį ketvirtį užfiksuotas neigiamas 35,7 mln. eurų ***Lietuvos tiesioginių investicijų (TI) srautas*** užsienyje rodė investicijų mažėjimą. Tai nulėmė 56,3 mln. EUR mažėjusios investicijos į skolos priemones. 2016 m. trečiąjį ketvirtį Lietuvos investuotojai užsienyje daugiausia investavo į didmeninę ir mažmeninę prekybą, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontą (12,1 mln. EUR), administracinę ir aptarnavimo veiklą (3,6 mln. EUR), finansinę ir draudimo veiklą (3,5 mln. EUR) bei transportą ir saugojimą (3,5 mln. EUR). Labiausiai mažėjo investicijos į profesinę, mokslinę ir techninę veiklą (–56,4 mln. EUR).

2016 m. trečiąjį ketvirtį investicijos į ***ilgalaikį materialųjį turtą*** šalyje sudarė 1,4 mlrd. EUR ir, palyginti su 2015 m. trečiuoju ketvirčiu, palyginamosiomis kainomis sumažėjo 6,6 proc., remdamasis išankstiniais duomenimis, praneša Lietuvos statistikos departamentas. Daugiau nei pusę visų investuotų lėšų (52 proc.) sudarė investicijos į pastatų ir inžinerinių statinių statybą. Mašinoms, įrenginiams ir transporto priemonėms įsigyti buvo skirta 41 proc. visų investicijų, pastatams ir inžineriniams statiniams – 3, žemei – 1,3 proc. 2016 m. trečiąjį ketvirtį nekilnojamojo turto įmonių investicijos (įskaitant šiai veiklai priskiriamas fizinių asmenų investicijas į gyvenamųjų namų statybą) sudarė 21 proc. visų šalies investicijų. Viešojo valdymo ir gynybos įstaigų investicijos siekė 16 proc. visų investicijų, apdirbamosios gamybos įmonių – 15, transporto ir saugojimo įmonių – 13 proc.

Švenčionių rajono ekonominiai rodikliai

Vienas iš svarbiausių konkurencingumo ekonominių rodiklių yra ***tiesioginės užsienio investicijos*** (toliau – TUI). Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje

TUI siekė 57,91 mln. Eur., lyginant nuo 2013 m. pastebimas didėjimas (2013 m. – 50,30 mln. Eur, 2014 m. – 55,48 mln. Eur). Šalyje TUI siekė – 13.496,82 mln. Eur. (2013 m. – 12.719,90 mln. Eur, 2014 m. – 12.746,53 mln. Eur). Vilniaus apskrityje – 9.528,02 mln. Eur. Apskrityje daugiausiai TUI pritraukė Vilniaus miesto (9.092,27 mln. Eur.) ir Vilniaus rajono (179,67 mln. Eur.), mažiausiai Šalčininkų rajono (0,53 mln. Eur.) ir Širvintų rajono (1,20 mln. Eur) savivaldybės. 2013–2015 m. TUI Švenčionių rajono savivaldybėje augo 13,14 proc. TUI, Vilniaus apskrityje - 8,66 proc.

2 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos metų pabaigoje, mln. Eur

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Lietuvos Respublika	**11 028,93**	**12 100,64**	**12 719,90**	**12746,53**	**13496,82**
Vilniaus apskritis	6 905,03	7 779,83	8 702,31	9 072,47	9528,02
Elektrėnų sav.	15,98	19,76	54,35	75,89	87,70
Šalčininkų r. sav.	1,31	0,32	0	0,11	0,53
Širvintų r. sav.	0,50	0,53	0,64	0,67	1,20
Švenčionių r. sav.	**24,68**	**27,23**	**50,30**	**55,48**	**57,91**
Trakų r. sav.	46,70	46,18	47,36	50,38	53,12
Ukmergės r. sav.	36,72	35,91	41,13	45,20	55,62
Vilniaus m. sav.	6 592,55	7 472,42	8 343,68	8648,42	9092,27
Vilniaus r. sav.	186,59	177,48	164,87	196,32	179,67

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Vilniaus apskrityje investuota 9,5 mlrd. Eur, arba 70,6 proc. visų šalies TUI (Vilniaus miesto savivaldybėje – 95,4 proc. visų Vilniaus apskrities TUI). Vilniaus apskrityje daugiausia investuota į finansinės ir draudimo veiklos (3,4 mlrd. Eur), nekilnojamojo turto operacijų veiklos (1,6 mlrd. Eur), didmeninės ir mažmeninės prekybos (1,3 mlrd. Eur) įmones.

Vienam Švenčionių rajono savivaldybės gyventojui 2013 m. TUI teko – 1.916 Eur., 2014 m. - 2.157 Eur., 2015 m. – 2.300 Eur. Nuo 2013 m. iki 2015 m. TUI vienam gyventojui padidėjo 16,69 proc. Vienam Vilniaus apskrities gyventojui 2013 m. teko – 10.796 Eur TUI. 2014 m. – 11.235 mln. Eur., 2015 m. – 11.830 Eur. Tiesioginių užsienio investicijų tenkančių vienam gyventojui 2013 – 2015 m. Vilniaus apskrityje, padidėjo 8,74 proc. Tarp apskrities savivaldybių, mažiausiai TUI teko vienam Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojui (2013 m. - 0,00 Eur., 2014 m. - 3 Eur., 2015 m. – 16 Eur.) bei Širvintų rajono savivaldybės gyventojui (2013 m. – 39 Eur., 2014 m. – 41 Eur., 2015 m. – 75 Eur.).

3 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje, Eur

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Lietuvos Respublika	**3672**	**4072**	**4321**	**4363**	**4673**
Vilniaus apskritis	8582	9649	10796	11235	11830
Elektrėnų sav.	646	810	2243	3141	3660
Šalčininkų r. sav.	33	10	-	3	16
Širvintų r. sav.	29	32	39	41	75
Švenčionių r. sav.	**900**	**1014**	**1916**	**2157**	**2300**
Trakų r. sav.	1252	1362	1412	1507	1609
Ukmergės r. sav.	936	936	1095	1224	1538
Vilniaus m. sav.	12411	13911	15460	15938	16729
Vilniaus r. sav.	1839	1867	1735	2053	1888

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Materialinės investicijos – išlaidos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, sukurti ir esamam materialiajam turtui atnaujinti (jo vertei padidinti). Įskaitomas finansinės (išperkamosios) nuomos būdu

įsigytas ilgalaikis materialusis turtas. Išankstiniais duomenimis, 2015 m. šalies materialinės investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą buvo 5,9 mlrd. Eur. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausias investuotojų dėmesys teko pagrindiniams šalies miestams – Vilniui, Kaunui ir Klaipėdai. Vilniaus miesto savivaldybei teko trečdalis visų šalies materialinių investicijų (1,8 mlrd. Eur).

2013 m. Švenčionių rajono savivaldybėje MI siekė 28.700 tūkst. Eur., 2014 m. – 27.229 tūkst. Eur., 2015 m. – 27.117 tūkst. Eur. MI per 2013-2015 metus sumažėjo 5,52 proc.

2013 m. metais šalyje MI sudarė – 5.933.867 tūkst. Eur., 2014 m. – 6.081.759 tūkst. Eur., 2015 m. – 5.869.198 tūkst. Eur., Vilniaus apskrityje 2013 m. – 2.367.567 tūkst. Eur., 2014 m. – 2.475.896 tūkst. Eur., 2015 m. – 2.196.270 tūkst. Eur. 2015 m. apskrityje daugiausiai MI pritraukė Vilniaus miesto (1.810.179 tūkst. Eur.) ir Vilniaus rajono (192.791 tūkst. Eur.), mažiausiai Širvintų rajono (10.150 tūkst. Eur.) ir Šalčininkų rajono (16.442 tūkst. Eur.) savivaldybės.

2013–2015 m. MI Švenčionių rajono savivaldybėje sumažėjo – 5,52 proc. 2013-2014 m. laikotarpiu augimas šalyje siekė tik 0,42 proc., 2014 – 2015 m. sumažėjo 8,44 proc. Vilniaus apskrityje didėjo tik 2013-2014 m. laikotarpiu – 4,38 proc., tuo tarpu 2014 - 2015 m. laikotarpiu sumažėjo – 11,29 proc.

Siekiant palyginti MI apimtis, informatyvesnis rodiklis yra vienam gyventojui tenkančios MI. 2013 m. vienam Švenčionių rajono savivaldybės gyventojui teko 1.081 Eur., 2014 m. – 1.048 Eur., 2015 m. – 1.066 Eur. Vienam šalies gyventojui 2013 m. teko 1.380 Eur., 2014 m. – 1.248 Eur., 2015 – 1.392 Eur., vienam Vilniaus apskrities gyventojui 2013 m. – 2.937 Eur., 2014 m. – 3.069 Eur., 2015 m.– 2.723 Eur. MI. Tarp apskrities savivaldybių daugiausiai 2015 m. MI teko vienam Vilniaus miesto savivaldybės gyventojui (3.333 Eur.), mažiausiai vienam Šalčininkų rajono savivaldybės gyventojui (506 Eur.).

4 lentelė. Materialinės investicijos to meto kainomis, tūkst. Eur

	2009 m.	**2010 m.**	**2011 m.**	**2012 m.**	**2013 m.**	**2014 m.**	**2015 m.**
Vilniaus apskritis	**1835921**	**1583965**	**1846942**	**2156038**	**2367567**	**2475896**	**2196270**
Elektrėnų sav.	146331	198749	120757	83880	54180	62494	48720
Šalčininkų r. sav.	15827	17028	13221	20355	20260	27321	16442
Širvintų r. sav.	8325	13404	12914	12425	16420	15004	10150
Švenčionių r. sav.	**13229**	**15469**	**26927**	**26571**	**28700**	**27229**	**27117**
Trakų r. sav.	54658	32 982	42425	43671	49029	56121	62381
Ukmergės r. sav.	2 621	42 416	2 821	28473	36503	31563	28490
Vilniaus m. sav.	1427804	1126968	1415455	1771749	2008253	2050205	1810179
Vilniaus r. sav.	149126	136949	189422	168914	154222	205959	192791

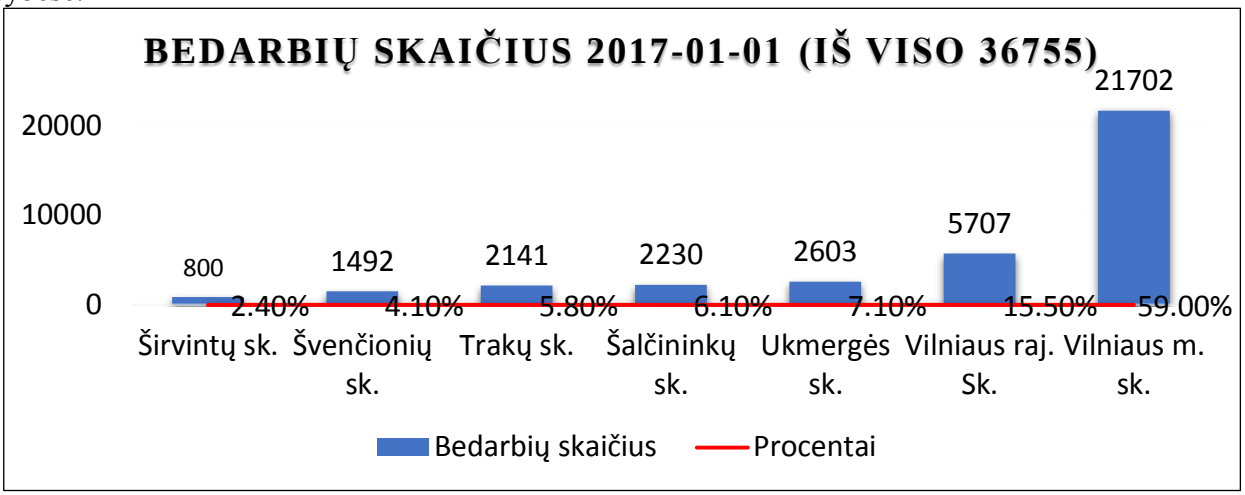
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

Švenčionių rajono savivaldybėje 2016 m. pradžioje ***darbingo amžiaus gyventojai*** sudarė 60,8 proc. visų rajono gyventojų (Vilniaus regione – 63,7 proc.). Darbingo amžiaus gyventojų dalis 2012-2016 m. laikotarpiu Švenčionių rajone sumažėjo 6,4 proc. (Vilniaus regione – sumažėjo 0,2 proc.). Bedarbių skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje, analizuojant Vilniaus teritorinės darbo biržos duomenis, linkęs mažėti: 2016 metų pabaigoje sudarė 2179, lyginat su 2015 metais, jis sumažėjo 8,1 proc. 2015 m. pabaigoje bedarbių skaičius buvo 2371, lyginant su 2014 metais jis padidėjo 1,5 proc., 2014 m. – 2335 bedarbiai, lyginant su 2013 metais jis mažėjo 11 proc.

Vilniaus teritorinės darbo biržos aptarnaujamoje teritorijoje 2017 m. sausio 1 dieną buvo įregistruoti 36755 bedarbiai, kurie sudarė 7,2 proc. visų Vilniaus apskrityje gyvenančių darbingo amžiaus asmenų. Nedarbas minėtai datai buvo 0,2 proc. punktais mažesnis nei prieš metus. 2017 m. sausio 1 dieną Vilniaus teritorinėje darbo biržoje buvo įregistruota 17010 darbo neturinčių moterų ir 19745 – vyrai. Moterų registruotas nedarbas sudarė 6,4 proc. nuo visų Vilniaus apskrities darbingo amžiaus moterų ir buvo 0,3 proc. punktais mažesnis nei prieš metus. Vyrų nedarbas siekė 8,0 proc. nuo visų Vilniaus apskrities darbingo amžiaus vyrų ir buvo toks pats kaip prieš metus. Jaunimo iki 25 m. amžiaus nedarbas 2017 metų sausio 1 d. sudarė 2,9 proc. Vilniaus apskrities 16-24 metų darbingo amžiaus gyventojų (iš jų moterų - 2,7

proc., vyrų – 3,1 proc.) ir per metus sumažėjo 0,2 procentiniais punktais. Jaunų iki 29 metų amžiaus bedarbių nedarbas sausio 1 dieną sudarė 4,1 proc. Vilniaus apskrities jaunų iki 29 m. darbingo amžiaus gyventojų (iš jų moterų - 3,8 proc., vyrų - 3,7proc.) ir per metus sumažėjo 0,3 procentiniais punktais.

2017 m. sausio 1 d. didžiausias nedarbas Vilniaus apskrityje buvo registruotas Ukmergės rajono (12,2 proc.), Šalčininkų rajono (10,9 proc.), Švenčionių rajono (9,7 proc.) ir Vilniaus rajono (9,3 proc.) savivaldybėse. Mažiausias - Elektrėnų (5,3 proc.), Vilniaus miesto (6,2 proc.) ir Trakų rajono (6,5 proc.) savivaldybėse.

Šaltinis: www.ldb.lt

VERSLAS

Vieni svarbiausių rodiklių, apibūdinančių verslo situaciją ir gyventojų verslumo lygį yra bendras įmonių skaičius ir įmonių skaičius tenkantis tūkstančiui gyventojų. 2016 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 333 ūkio subjektai ir tai buvo vienas mažesnių rodiklių apskrityje. Lyginant su 2012 m. duomenimis, jų skaičius kito netolygiai, tačiau išaugo 3,4 proc. Tais pačiais metais šalyje veikė 99200 ūkio subjektų, Vilniaus apskrityje – 40549 ūkio subjektų. 1.000-iui gyventojų, 2016 m. pradžioje, Švenčionių rajone vidutiniškai teko 13 veikiančių ūkio subjektų. Lyginant Vilniaus apskrities savivaldybes, daugiausiai veikiančių ūkio subjektų teko 1.000-iui Vilniaus miesto (65) ir Vilniaus rajono (25) savivaldybių gyventojų, mažiausiai – 1.000-iui Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų. 1.000-iui Vilniaus apskrities gyventojų 2016 m. pradžioje, teko 50, 1.000-iui šalies gyventojų – 34 veikiantys ūkio subjektai.

Smulkus ir vidutinis verslas yra vienas svarbiausių ekonomikos augimo veiksnių, turintis esminį poveikį bendrai šalies ūkio raidai, naujų darbo vietų kūrimui ir socialiniam stabilumui. 2016 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 333 mažos ir vidutinės įmonės ir tai sudarė 96,4 proc. visų rajone veikusių ūkio subjektų. Apskrityje mažos ir vidutinės įmonės sudarė 41 proc., šalyje 99 proc. visų veikusių ūkio subjektų.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, Švenčionių rajone 2016 m. iš visų veikusių ūkio subjektų daugiausia ūkio subjektų užsiėmė didmenine ir mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontu (62 ūkio subjektai), kita aptarnavimo veikla (35 ūkio subjektai) ir apdirbamąja gamyba (42 ūkio subjektai), mažiausiai – vandens tiekimu, nuotekų valymu, atliekų tvarkymu ir regeneravimu (4 ūkio subjektai), kasyba ir karjerų eksploatavimu (2 ūkio subjektai), elektros, dujų, garo tiekimu ir oro kondicionavimu (4 ūkio subjektai), informacija ir ryšiais (4 ūkio subjektai), viešuoju valdymu ir gynyba; privalomuoju socialiniu draudimu (5 ūkio subjektai), finansine ir draudimo veikla (0 ūkio subjektų).

Švenčionių rajono savivaldybėje dominuoja įmonės, kuriose dirba iki 4 darbuotojų. Iš 2016 m. pradžioje savivaldybėje veikusių ūkio subjektų, tokių įmonių buvo 52 proc. (173 vnt.). Šios tendencijos rajone atitiko bendras šalies ir Vilniaus apskrities tendencijas (šalyje 2016 m. pradžioje veikė 63 proc. ūkio subjektų, kuriose dirbo iki 4 darbuotojų, Vilniaus apskrityje – 66 proc.). 2016 m. pradžioje 19 proc. Švenčionių rajono savivaldybės įmonių (63 vnt.) dirbo 5–9 darbuotojai, 10 proc. įmonių (34 vnt.) dirbo 10–19 darbuotojų, 9,9 proc. įmonių (33 vnt.) dirbo 20–49 darbuotojai, 5,7 proc. įmonių (19 vnt.) dirbo 50–

249 darbuotojai, vienoje įmonėje dirbo virš 1.000 darbuotojų.

5 lentelė. Veikiančių ūkio subjektų skaičius Vilniaus apskrityje 2016 m.

Iš viso pagal darbuotojų skaičių	Vilniaus apskritis	Elektrėnų sav.	Šalčininkų r. sav.	Širvintų r. sav.	Švenčionių r. sav.	Trakų r. sav.	Ukmergės r. sav.	Vilniaus m. sav.	Vilniaus r. sav.
Iš viso	**40549**	417	479	272	333	700	*690*	35275	2383
0-4	**26903**	223	252	143	173	400	*384*	23825	1503
5-9	**6628**	71	91	50	63	126	*128*	5663	436
10-19	**3274**	48	46	32	34	64	*70*	2774	206
20-49	**2188**	34	56	35	33	66	*58*	1760	146
50-99	**863**	23	25	8	19	32	*31*	667	58
100-149	**267**	5	6	3	5	6	*8*	217	17
150-249	**179**	9	2	1	5	3	*9*	141	9
250-499	**133**	2	1	-	-	2	*2*	121	5
500-999	**73**	1	-	-	-	1	-	70	1
1000 ir daugiau	**41**	1	-	-	1	-	-	37	2

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (www.stat.gov.lt)

STATYBA IR GYVENAMASIS FONDAS

Statyba yra svarbi kiekvienos šalies ir kiekvienos smulkesnės teritorijos ekonominiam augimui, ji skatina paklausą daugelyje kitų ūkio sričių. Statybos įmonių ir bendrovių atliktų darbų vertė Švenčionių rajono savivaldybėje 2015 m. siekė 11.916 tūkst. Eur. ir lyginant su 2012 m. sumažėjo 13 proc. Statybos įmonių ir bendrovių atliktų darbų vertė nagrinėjamu laikotarpiu augo Lietuvoje (25,9 proc.) ir Vilniaus apskrityje (57,9 proc.). Lyginant apskrities savivaldybių duomenis, statybos įmonių ir bendrovių atliktų darbų vertė taip pat augo Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse, mažėjo visose kitose apskrities savivaldybėse.

2010–2013 m. Švenčionių rajone gyvenamųjų pastatų statyba sumažėjo 52,4 proc. Šalyje 2013 m. iš viso buvo pastatyti 3.467 gyvenamieji pastatai (iš viso 3.720,8 tūkst. m^3 tūrio), Vilniaus apskrityje – 1.365 gyvenamieji pastatai (iš viso 1.794,8 tūkst. m^3 tūrio). 2013 m. lyginant su 2010 m., gyvenamųjų pastatų statyba augo šalyje (19,6 proc.) ir Vilniaus apskrityje (14,6 proc.). 2013 metais rajone pastatyta 10 gyvenamųjų pastatų (iš viso 8,3 tūkst. m^3 tūrio).

2013 m. Švenčionių rajono savivaldybėje leista statyti 58 negyvenamuosius pastatus (iš viso 11,7 tūkst. m^2 ploto). Tais pačiais metais rajone pastatyta 19 negyvenamųjų pastatų (iš viso 20,4 tūkst. m^3 tūrio). 2010–2013 m. Švenčionių rajono savivaldybėje negyvenamųjų pastatų statyba sumažėjo 20,8 proc. Šalyje 2013 m. iš viso buvo pastatyta 889 negyvenamieji pastatai (iš viso 5.392,4 tūkst. m^3 tūrio), Vilniaus apskrityje – 222 negyvenamieji pastatai (iš viso 1.783,9 tūkst. m^3 tūrio). 2013 lyginant su 2010 m., negyvenamųjų pastatų statyba šalyje sumažėjo 74,9 proc., Vilniaus apskrityje – 79,9 proc.

2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje buvo išduoti 28 leidimai gyvenamųjų pastatų statybai (iš viso 3.903,3 m^2 plotui), 1 leidimas gyvenamosios paskirties pastato statybai, kuriame bus įrengti 25 butai (1.073,03 m^2 bendras plotas), kitos paskirties negyvenamųjų pastatų naujai statybai išduota 11 leidimų – 12.073,33 m^2 ploto.

2015 m. gruodžio 31 d. šalies gyvenamasis butų fondas sudarė 89,3 mln. m² naudingojo ploto. 98,2 proc. viso gyvenamojo butų fondo buvo privati nuosavybė, likusi dalis priklausė valstybei ir savivaldybėms. Gyvenamosios patalpos, esančios individualiuosiuose namuose (1–2 butų namuose), sudarė 50,9 proc. viso gyvenamojo butų fondo ploto. Vienam gyventojui teko vidutiniškai 30,9 m² buto naudingojo ploto: mieste – 28,9 m², kaime – 35 m². 2015 m. pabaigoje gyvenamąjį butų fondą sudarė 1,3 mln. butų. Mieste daugiausia buvo dviejų (38,7 proc. visų butų) ir trijų (25,4 proc.) kambarių butų, kaime – trijų kambarių butų (32 proc.). Vidutiniškai vieno buto dydis sudarė 67,5 m²: mieste – 61,5 m², kaime – 81,2 m². 42,3 proc. butų buvo didžiuosiuose šalies miestuose, t.y. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje.

2015 m. pabaigoje gyvenamasis fondas Švenčionių rajono savivaldybėje sudarė 931,2 tūkst. m^2, šalyje – 89.252,6 tūkst. m^2, Vilniaus apskrityje – 23.651,1 tūkst. m^2. 2013–2015 m. gyvenamasis fondas Švenčionių rajono savivaldybėje 2013 – 2015 metų laikotarpyje augo 1,78 proc. (2013 m. - 914,6 tūkst. m^2, 2014 m. - 923,5 tūkst. m^2, 2015 m. - 931,2 tūkst. m^2), Vilniaus apskrityje augo 4,39 proc., atitinkamai augo ir visose apskrities savivaldybėse.

Butų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje 2015 m. pabaigoje sudarė – 13.526, iš jų 13.180 – privati nuosavybė (1-2 butų namuose – 8.732, 3 ir daugiau butų namuose (daugiabučiuose) – 4.448), valstybei nuosavybės teise priklausė – 42, savivaldybei – 304.

Pagal naudingąjį plotą, tenkantį vienam gyventojui, Švenčionių rajono savivaldybė lenkia ne tik šalies ir Vilniaus apskrities, tačiau ir visų apskrities savivaldybių rodiklius, 2015 m. vienam Švenčionių rajono gyventojui teko 37,0 m^2 naudingo ploto, kai tuo tarpu vienam šalies gyventojui teko 30,9 m^2, vienam apskrities gyventojui – 29,4 m^2 naudingo ploto.

2015 m. gautas 41 gyventojų prašymas įrašyti į Asmenų (šeimų), turinčių teisę į savivaldybės socialinį būstą ar jo sąlygų pagerinimą, sąrašus. 2016 m. sausio 1 d. į sąrašą savivaldybės socialiniam būstui išsinuomoti buvo įrašyta 124 šeimos ir asmenys, jų šeimos narių skaičius – 321.

2015 m. su 12 savivaldybės būstų nuomininkų, jiems patiems prašant, buvo nutrauktos savivaldybės socialinio būsto nuomos sutartys. Priimtos 253 metinės gyventojo (šeimos) turto ir pajamų deklaracijos už 2014 m. Su 133 savivaldybės socialinio būsto nuomininkais pratęstos savivaldybės socialinio būsto nuomos sutartys. Buvo pakeisti 4 savivaldybės būstų pagrindiniai nuomininkai, 3 savivaldybės socialinio būsto nuomininkams, jiems prašant, jų nuomojami butai buvo pakeisti į kitus butus. 2015 m. savivaldybės administracija išdavė rajono gyventojams 3 pažymas apie teisę į valstybės paramą būstui įsigyti – gauti valstybės remiamą kreditą būstui pirkti.

TRANSPORTAS

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Švenčionių rajono savivaldybės vietinės reikšmės automobilių kelių ilgis 2012 m. pabaigoje buvo 1.031 km. Keliai su patobulinta danga sudarė 8,1 proc. (arba 84 km) visų savivaldybės vietinės reikšmės kelių, žvyrkeliai – 46,2 proc. (arba 476 km), grunto keliai – 45,7 proc. (arba 471 km) visų savivaldybės vietinės reikšmės kelių. 2010–2012 m. bendras vietinės reikšmės automobilių kelių ilgis Švenčionių rajone padidėjo 1 km (1 km padidėjo kelių su patobulinta danga ilgis). Gerinant vietinės reikšmės kelių būklę, susisiekimo patogumą, didesnį dėmesį reiktų skirti rajono kelių asfaltavimui.

2016 m. pradžioje, remiantis Kelių transporto priemonių registru, Švenčionių rajono savivaldybėje buvo įregistruoti 9.886 lengvieji automobiliai, tai sudarė 2,86 proc. visų Vilniaus apskrities bei 0,79 visų šalies lengvųjų automobilių.

Vilniaus regiono ir Švenčionių rajono transporto priemonių, tenkančių 1.000 gyventojų, skaičius atitiko bendras šalies tendencijas. 2015 metais Lietuvoje transporto priemonių, tenkančių 1.000 gyventojų, skaičius siekė 385, Vilniaus regione – 352, o Švenčionių rajone – 378. Tikėtina, gana didelį Švenčionių rajono automobilizacijos lygį lemia jo geografinė padėtis – rajonas nutolęs nuo didesnių miestų, o rajono gyvenvietės nesikoncentruoja vienoje vietoje.

Keleivių vežimo paslaugas Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje teikia 5 vežėjai. UAB „Meteorit turas“, IĮ „Seknija“, UAB „Molėtų autobusų parkas“ ir UAB „Utenos autobusų parkas“, teikiantys paslaugas tolimojo susisiekimo maršrutais bei didžiąją dalį keleivių perveža UAB „Svirka“, teikianti paslaugas vietinio susisiekimo maršrutais.

Švenčionių rajono savivaldybėje yra nustatyta 14 vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų. Keleivių vežimas vietiniais maršrutais vykdomas maršrutų trasomis, kurių 86% yra asfaltuota kelio danga ir 14% - žvyrkeliai. Vietinio susisiekimo maršrutais per metus pervežama vidutiniškai apie 500 tūkst. keleivių, vidutinis maršrutų ilgis - apie 1.000.000 km per metus. Didžiąją dalį keleivių rajone, išskyrus vietinio susisiekimo maršrutus Švenčionys – Pabradė – Vilnius bei Švenčionys – Švenčionėliai – Švenčionys, sudaro mokiniai (virš 70%).

TURIZMAS

Švenčionių rajono „turistinis produktas“ – tai gamta, jos teikiamos pramogos ir malonumai. Pagrindiniai turizmo komponentai – sportinės ir laisvalaikio pramogos, nakvynė gamtoje ar neįprastoje kaimo aplinkoje, nacionalinė virtuvė, etnografiniai patiekalai, civilizacijos laikais neįprastas susisiekimas (pėsčiomis, dviračiais, valtimis, baidarėmis ir pan.). Didelę dalį turistinio patrauklumo apsprendžia archeologijos, istorijos, dailės ir gamtos paminklai, kurių galima aptikti kiekviename Švenčionių rajono bažnytkaimyje.

Švenčionių rajono savivaldybės miškingumas – 56,6 proc. Tinkamiausi poilsiavimui yra sausi ir normalaus drėgnumo pušynai, iš dalies tinkami – sausi mišrūs bei lapuočiai miškai, sausi beržynai, sausi eglynai bei kiti lapuočių miškai. Rajone teka nemažai upių ir upelių, išsidėstę poilsiui ir rekreacijai tinkami ežerai. Rajono vandens telkiniai svarbūs turizmo plėtrai, ypač formuojant rekreacines zonas. Saugomos teritorijos Švenčionių rajone užima 53.548 ha. Rajone išsidėstęs vienas nacionalinis (Aukštaitijos) ir 3 regioniniai parkai (Asvejos, Labanoro ir Sirvėtos), 11 valstybinių draustinių, 2 biosferos poligonai, vienas atkuriamasis sklypas, 2 gamtos paminklai, 25 valstybiniai gamtos paveldo objektai, 2 savivaldybės gamtos paveldo objektai. Miškų masyvų, tvenkinių, upių ir jų slėnių, kitų natūralių biotopų, kurie užtikrina biologinę įvairovę ir jos išsaugojimą, gausa yra svarbus veiksnys, lemiantis teritorijos kraštovaizdžio estetinę vertę.

Iš viso Švenčionių rajone 4 galimi turizmo maršrutų tipai: automobilių, dviračių, vandens ir pėsčiųjų maršrutai. Švenčionių rajone esantys turizmo informacijos ir lankytojų centrai aktyviai dirba kuriant naujus turizmo maršrutus.

Aktyvaus poilsio turistiniai maršrutai automobiliu Švenčionių rajone

1. Kaltanėnai – Švenčionys–Adutiškis–Šventos k.–Švenčionys–Kaltanėnai;
2. Kaltanėnai – Švenčionys – Pavoverė – Zalavas – Pabradė – Dubingiai (Molėtų r.) – Labanoras Kaltanėnai;
3. Kaltanėnai – Kulionys (Molėtų r.) – Utena – Leliūnai (Utenos r.) – Sudeikiai (Utenos r.) – Kaltanėnai;
4. Kaltanėnai – Bavainiškė – Šventa – Palūšė (Ignalinos r.) – Ginučiai (Ignalinos r.) – Saldutiškis (Utenos r.) – Labanoras – Kaltanėnai;
5. Švenčionys – Kančioginas – Mielagėnai – Tverečius (Ignalinos r.) – Vosiūnai (Ignalinos r.) – Didžiasalis (Ignalinos r.) – Senasis Daugėliškis (Ignalinos r.) – Ceikiniai (Ignalinos r.) – Šventa – Švenčionys;
6. Kaltanėnai – Salakas (Zarasų r.) – Zarasai (Zarasų r.) – Šlyninka (Zarasų r.) – Lelūnai (Utenos r.) –Utena (Utenos r.) – Kaltanėnai;
7. Pabradė – Abejučiai – Padubingė – Žingiai – Purviniškiai – Baluošos (Baluošų) ežeras – Purviniškiai Leikštinio ežeras – Kabakėlis – Trabučiai – Pabradė;
8. Pabradė – Abejučiai – Padubingė – Leikštinio ežeras – Trabučiai – Pabradė;
9. „Dubingių miško takais“;
10. „Pietrytinis Asvejos žiedas“;
11. Šventa – Lino verdenė;
12. Palūšė – Ignalina – Antagavė – Garbūnai – Kamša – Rėkučiai – Pervieniškės – Reškutėnai – Raudonė – Kretuonys – Kaltanėnai – Motiejūnai – Palūšė;
13. Palūšė – Gaveikėnai – Vaišniūnai – Šuminai – Strazdai – Vaišnoriškė – Daunoriai – Tauragnai –Kirdeikiai – Paukojė – Ginučiai – Ladakalnis – Šakarva – Kaltanėnai – Kretuonys – Reškutėnai –Antagavė – Ignalina.

Dviračių maršrutai

Švenčionių rajone iš viso siūloma 10 dviračių maršrutų:

1. „Ten, kur gimsta Žeimena...“: Kaltanėnų mstl.– Šakališkės k. – Seniškio k. – Luknos k. – stovyklavietė prie Keročio ežero – Liedelės k.– Pagiliūtės k.– Kukliųk.– mstl.

2. „Kiauna į Žeimeną“: Kaltanėnų mstl. – Šakališkės k. – Seniškio k. – Luknos k. – stovyklavietė prie Keročio ežero – Liedelės k. – Pagilūtės k. – Terpežio k. – Kiauneliškio k. – Pakiaunio k. – Linkmenų mstl. – Berniūnų k. – Kaltanėnų mstl.;

3. „Labanoras – girios vidury“: Kaltanėnų mstl. – Šakališkės k. – Seniškio k. – Luknos k. – Antaliedės I k. – Paluknio k. – Labanoro mstl. 21 – Terpežio k. – Pagilūtės k. – Kuklių k. – Kaltanėnų mstl.;

4. „Mažasis Kaltanėnų dviračių takas“: Kaltanėnų mstl. – Šakališkės k. – Seniškio k. – Buivydų k. –Bruknynės vandens malūnas – Kaltanėnų mstl.;

5. „Didysis Kaltanėnų dviračių takas“: Kaltanėnų mstl. – Pakretuonės k. – Rėkučių k. – Reškutėnų k. –Kretuonių k. – Kaltanėnų mstl.;

6. Vakarinis mėlynasis pėsčiųjų ir dviračių takas;
7. Sirvėtos regioninio parko mažasis šeimos dviračių takas;
8. Dauguvos – Nemuno takoskyros dviračių takas (sutampa su pažintiniu pėsčiųjų taku);
9. „Dubingių miško takais“;
10. „Pietrytinis Asvejos žiedas“.

Vandens maršrutai

1. Žeimenos ir Kiaunos upėmis: Kaltanėnai – Šakališkė – Kukliai – Kaltanėnai;
2. Žeimenos upe ir Žeimenio ežeru: Kaltanėnai – Ožkiniai – Kretuonėlės ištakos į Žeimenio ežerą;
3. Lakajos vandens kelias.

Pėsčiųjų maršrutai

1. Seniškio k. – Luknos k. (Pažintinis gamtinis takas palei Žeimenos upę, Žeimenos botaniniame zoologiniame draustinyje);
2. Peršokšnos gamtinis pažintinis takas;
3. Labanoro girios pažintinis takas;
4. Sirvėtos regioninio parko pažintinis pėsčiųjų takas.

10 Labiausiai lankytinų vietų:

1. Lino verdenės šaltinis; 2. Sirvėtos regioninio parko lankytojų centras; 3. Kačėniškės piliakalnis; 4. Pažintinis mitologinis takas; 5. Nalšios muziejus; 6. Labanoro regioninio parko lankytojų centras; 7. Cirkliškio dvaro rūmai; 8. Labanoro miestelis ir jo apylinkės; 9. Kaltanėnų miestelis ir jo apylinkės; 10. Lygumų apžvalgos bokštas.

MAITINIMO ĮSTAIGOS	
Restoranai	2
Kavinės	17
Picerijos	3
APGYVENDINIMAS	
Viešbučiai ir svečių namai	4
Kaimo turizmo sodybos	21
Poilsio namai	5
Stovyklavietės	27
ARCHEOLOGINIAI OBJEKTAI	23
ARCHITEKTŪRINIAI OBJEKTAI	18
INŽINIERINIAI OBJEKTAI	4
GAMTOS PAMINKLAI	26
MUZIEJAI	2
APŽVALGOS BOKŠTAI	4
ISTORINĖS, MEMORIALINĖS VIETOS	24
KITOS LANKYTINOS VIETOS	4

Šaltinis: Švenčionių verslo ir turizmo informacijos centras

2016 m. balandžio mėn. Kultūros vertybių registre iš viso buvo užregistruota 671 kultūros vertybė

(iš jų 163 kilnojamų ir 508 nekilnojamos), Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje. Nors Švenčionių rajone kultūros paveldo objektai yra įtraukti į lankytinų vietų sąrašus, tačiau pastebima, kad ne visi objektai yra tinkamai pritaikyti turistų poreikiams. Dėl menkos priežiūros, restauravimo darbų, neišvystytų paslaugų, turistų lūkesčiai nėra pilnai tenkinami ir patys objektai nėra jiems patrauklūs. Švenčionių rajone veiklą vykdo Nalšios muziejus ir jo Reškutėnų filialas.

Viena iš svarbiausių turizmo infrastruktūros dalių – apgyvendinimo įstaigų tinklas. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 30 apgyvendinimo įstaigų. Apgyvendinimo įstaigų skaičius nuo 2013 m. rajone augo. 2015 m. Švenčionių rajono apgyvendinimo įstaigose iš viso buvo apgyvendinti 5.006 svečiai (arba 15,02 proc. mažiau nei 2013 m.). Tais pačiais metais šalies apgyvendinimo įstaigose iš viso buvo apgyvendinti 2.502.479, Vilniaus apskrities apgyvendinimo įstaigose – 1.083.338 svečiai. Tarp apskrities savivaldybių, daugiausiai svečių 2015 m. apgyvendino Vilniaus miesto (978.841) ir Trakų rajono (67.547) apgyvendinimo įstaigos, mažiausiai – Šalčininkų rajono apgyvendinimo įstaigos (175). 2013–2015 m. apgyvendinimo įstaigose apgyvendintų svečių skaičius augo šalyje (14,56 proc.), Vilniaus apskrityje (11,53 proc.) bei Elektrėnų, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse.

2015 m. Švenčionių rajono savivaldybės apgyvendinimo įstaigose daugiausiai apgyvendinta Lietuvos gyventojų (95,90 proc.). Vilniaus apskrities apgyvendinimo įstaigose apgyvendinti 23,06 proc. Lietuvos ir 76,94 proc. užsienio gyventojai, Lietuvos apgyvendinimo įstaigose – 54,37 proc. užsienio ir 45,63 proc. Lietuvos gyventojai.

INŽINERINĖ IR ENERGETINĖ INFRASTRUKTŪRA

Švenčionių rajono savivaldybėje centralizuotą šilumos tiekimą vykdo AB „Fortum Švenčionių energija“. Pagrindinė įmonės veikla – šilumos ir karšto vandens gamyba ir tiekimas. Įmonė eksploatuoja 5 katilines: po 2 Pabradės ir Švenčionių miestuose, vieną Švenčionėlių mieste. Visuose daugiabučiuose, kuriems yra tiekiama centralizuota šiluma, yra įrengti ir veikia individualūs, automatizuoti šilumos punktai. 2015 m. įmonė eksploatavo 12.958 m nuosavybės teise bendrovei priklausančių šilumos trasų, 729 m savivaldybei priklausančių šilumos trasų ir 851 m kitiems vartotojams priklausančių šilumos trasų.

Šiuo metu Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklai vykdyti išduotos dvi licencijos 2 įmonėms: UAB „Vilniaus vandenys“ ir UAB „Pabradės komunalinis ūkis”. Geriamasis vanduo Švenčionių rajono savivaldybėje centralizuotai tiekiamas 52 proc. savivaldybės gyventojų, nuotekų tvarkymo paslaugos – 30 proc. savivaldybės gyventojų.

UAB „Vilniaus vandenys“ aptarnauja vandens tiekimo įrenginius ir tinklus Švenčionių bei Švenčionėlių miestuose, o nuotekų surinkimo tinklus ir valymo įrenginius – Švenčionių, Švenčionėlių bei Pabradės miestuose. Švenčionių mieste vanduo tiekiamas iš 6 gręžinių. Švenčionėliuose vanduo tiekiamas iš 8 gręžinių, veikia vandens kokybės gerinimo įrenginiai. Nuotekos Švenčionėliuose išvalomos naujai įrengtuose Švenčionėlių valymo įrenginiuose, kur visi valymo procesai vyksta uždarose talpose. UAB „Vilniaus vandenys“ Švenčionių rajone aptarnauja 4.040 abonentų. Iš viso UAB „Vilniaus vandenys“ vandenį tiekia iš 14 gręžinių. Per metus įmonė pateikia apie 0,5 mln. m³ vandens, išvalo apie 1,4 mln. m³ nuotekų, prižiūri ir aptarnauja 9 nuotekų perpumpavimo siurblines.

Kaimiškųjų seniūnijų vandentiekio ir nuotekų tinklus Švenčionių rajono savivaldybėje eksploatuoja UAB „Pabradės komunalinis ūkis”. UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ Pabradės padalinys aptarnauja Pabradės ir Magūnų seniūnijos gyventojus, įmonės aptarnaujamojoje teritorijoje 34,1 proc. gyventojų naudojasi centralizuoto vandens tiekimo paslaugomis ir 8 proc. – nuotekų tvarkymo paslaugomis. Per 2013 m. UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ vartotojams patiekė 158 tūkst. m³ vandens. 2015 metais, pagal turto patikėjimo sutartį perdavus UAB „Pabradės komunalinis ūkis“ vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo turtą, bendrovė 2016 metais pradėjo teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas Adutiškio, Cirkliškio, Kaltanėnų, Sarių, Svirkų, Švenčionių ir Švenčionėlių seniūnijų kaimiškose gyvenvietėse.

Elektros paskirstymo tinklai Švenčionių rajono savivaldybėje išvystyti gerai. Didžioji dalis

elektros tinklų perdavimo linijų yra geros būklės. Savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, elektros energiją gyventojams tiekia AB „Energijos skirstymo operatorius“.

APLINKOSAUGA

Pagrindinis oro teršalų emisijos į atmosferą šaltinis Švenčionių rajono teritorijoje, kaip ir didžiojoje Lietuvos teritorijos dalyje, yra autotransportas. Didžioji dalis tokios taršos tenka autotransportą koncentruojantiems tranzitiniams intensyvaus eismo keliams, gatvėms, jų sankryžoms ir jų aplinkai. 2012 m. Švenčionių rajono savivaldybėje į atmosferą iš viso buvo išmesta 448,4 t teršalų arba 6,6 proc. visų Vilniaus apskrityje bei 0,7 proc. visų šalyje į aplinkos orą išmestų teršalų. 2012 m. duomenis, palyginus su 2010 m. duomenimis, į atmosferą išmestų teršalų kiekis Švenčionių rajono savivaldybėje išaugo 10,2 proc., šalyje išmetamų teršalų kiekis išaugo 1,5 proc., Vilniaus apskrityje sumažėjo 6,5 proc. Iš stacionarių taršos šaltinių į atmosferą išmestų teršalų kiekis taip pat augo Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono ir Vilniaus rajono savivaldybėse, mažėjo Trakų rajono, Ukmergės rajono ir Vilniaus miesto savivaldybėse.

Oro kokybei didelę neigiamą įtaką taip pat daro vietiniai taršos šaltiniai: keliamos dulkės nuo gatvių, individualių namų šildymas, žolės bei žaliųjų atliekų deginimas.

Aplinką Švenčionių rajono savivaldybėje labiausiai teršia dujinės ir skystosios medžiagos. 2012 m. dujinės ir skystosios medžiagos sudarė 93,6 proc. (419,9 t), kietosios medžiagos – 6,4 proc. (28,5 t) visų išmestų teršalų. Iš dujinių ir skystųjų medžiagų oras daugiausia teršiamas anglies monoksidais.

2012 m. vienam Švenčionių rajono savivaldybės gyventojui teko 16,5 kg išmestų teršalų, vienam Lietuvos gyventojui – 21,7 kg, vienam Vilniaus apskrities gyventojui – 8,4 kg teršalų. Apskrityje teršalų, išmestų į orą iš stacionarių taršos šaltinių, daugiausiai teko vienam Elektrėnų savivaldybės gyventojui (77,1 kg), mažiausiai – vienam Trakų rajono savivaldybės gyventojui (2,5 kg).

2012 m. Švenčionių rajono savivaldybėje iš viso buvo išleista 1.394 tūkst. m^3 nuotekų (arba 2,2 proc. mažiau nei 2010 m.), iš kurių: 64,6 proc. (900 tūkst. m^3) – išvalytos iki nustatytų normų, 31,8 proc. (444 tūkst. m^3) – nepakankamai išvalytos, 3,6 proc. (50 tūkst. m^3) – tokios, kurių nereikėjo valyti. 2010–2012 m. rajone mažėjo išleistų išvalytų iki nustatytų normų nuotekų kiekis (34,2 proc.) ir išleistų nuotekų kiekis, kurių nereikėjo valyti (13,8 proc.), ženkliai augo išleistų nepakankamai išvalytų nuotekų kiekis (nuo 0 iki 444 t).

Švenčionių rajono savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistema yra integrali regioninės sistemos dalis. Komunalinių atliekų tvarkymą Vilniaus regiono savivaldybėse koordinuoja UAB „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“. Komunalinės atliekos Švenčionių rajone yra tvarkomos vadovaujantis Švenčionių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais LR atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (atliekų surinkimas ir transportavimas, aprūpinimas konteineriais ir kt.) rajone teikia UAB „Švenčionių švara“ ir UAB „Pabradės komunalinis ūkis“.

ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ

2014 m. pradžioje Švenčionių rajono savivaldybėje žemės ūkio naudmenos užėmė 48.405,32 ha ploto. Didžiąją dalį žemės ūkio naudmenų sudarė ariama žemė (35.684,02 ha arba 73,7 proc.), pievos ir natūralios ganyklos (11.952,85 ha arba 24,7 proc.), likusios žemės ūkio naudmenos – sodai (768,45 ha arba 1,6 proc.). Rajone esančios ariamos žemės plotai mažesni už šalies vidurkį (84,5 proc.) ir Vilniaus apskrities vidurkį (78,2 proc.), o kultūrinių ir natūralių ganyklų bei pievų plotai – didesni (šalies – 13,8 proc., Vilniaus apskrities – 19,0 proc.).

Ūkių skaičius 2017 m. duomenimis Švenčionių rajono savivaldybėje buvo – 1.098, Lietuvoje – 122.610, Vilniaus apskrityje – 16.954. Vilniaus apskrityje didžiausias ūkių skaičius fiksuojamas Vilniaus rajono (5.717), Trakų rajono (2743) ir Ukmergės rajono (2396) savivaldybėse.

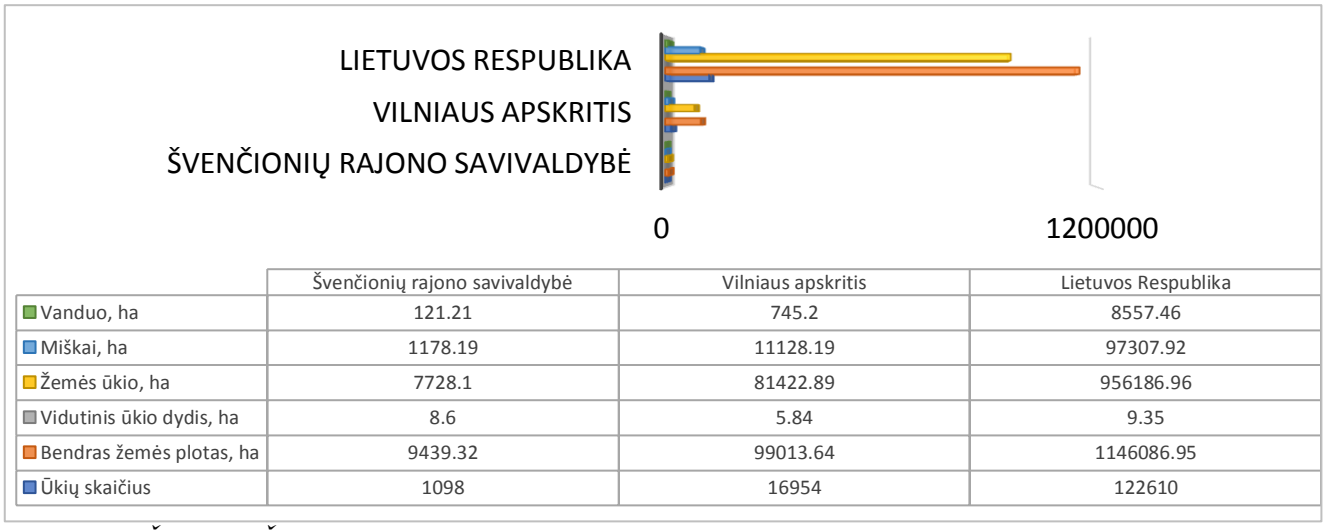
Vidutinis Švenčionių rajono savivaldybės ūkio dydis 2017 m. sausio mėn. buvo 8,60 ha, apskrityje – 5,84 ha, šalyje – 9,35 ha. Didžiausias vidutinis ūkio dydis apskrityje fiksuotas Švenčionių rajono

savivaldybėje (8,60 ha), mažiausias – Vilniaus rajono savivaldybėje (3,66 ha).

Traktorių savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre iki 2017 metų sausio 1 dienos, Švenčionių rajone buvo registruoti: 1.782 traktoriai, 83 javų kombainai ir 808 traktorių priekabos.

2017 m. pradžioje ūkių skaičiui priklausantys Švenčionių rajono savivaldybėje esantys miškai užėmė 1.178.19 ha savivaldybės ploto. Vilniaus apskrityje – 11.128,19 ha, šalies – 97307,92 ha.

Ūkių, registruotų Ūkininkų registre, skaičius, jų žemė

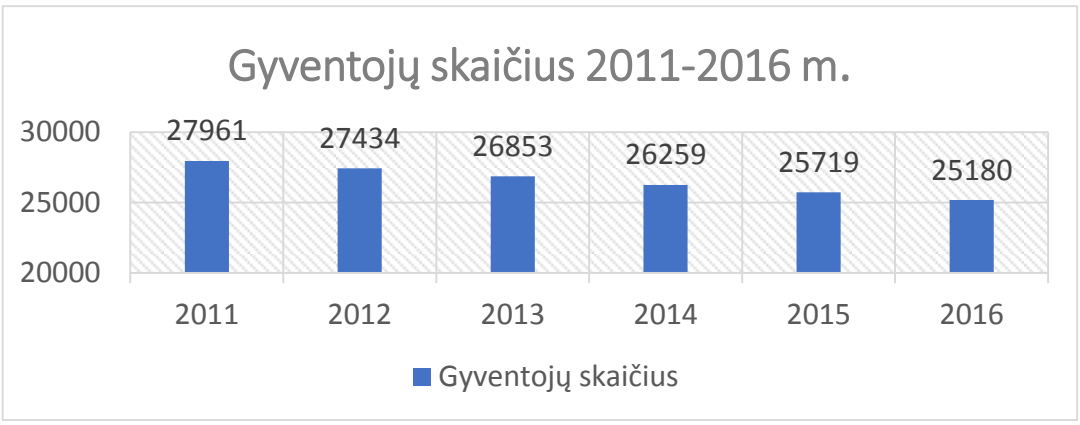
	Švenčionių rajono savivaldybė	Vilniaus apskritis	Lietuvos Respublika
Vanduo, ha	121.21	745.2	8557.46
Miškai, ha	1178.19	11128.19	97307.92
Žemės ūkio, ha	7728.1	81422.89	956186.96
Vidutinis ūkio dydis, ha	8.6	5.84	9.35
Bendras žemės plotas, ha	9439.32	99013.64	1146086.95
Ūkių skaičius	1098	16954	122610

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija

SOCIALINIAI VEIKSNIAI
DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

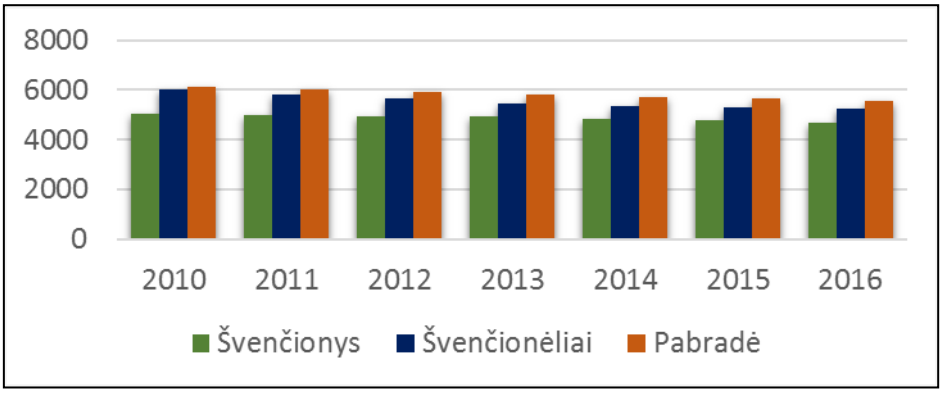
2016 m. pabaigoje Švenčionių rajono savivaldybėje gyveno 25180 gyventojų. Tai sudarė 3,13 proc. Vilniaus apskrities ir 0,87 proc. šalies gyventojų. Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja. 2016 m. duomenis, palyginus su 2015 m. duomenimis, gyventojų skaičius savivaldybėje sumažėjo 2,10 proc., nuo 2010 metų iki 2016 metų sumažėjo net 9,95 proc. Šalyje tuo pačiu laikotarpiu gyventojų skaičius sumažėjo 1,11 proc., nuo 2011 metų iki 2016 metų sumažėjo - 5,37 proc., Vilniaus apskrityje – 0,3 proc., nuo 2011 metų iki 2016 metų sumažėjo – 0,76 proc. Gyventojų skaičius taip pat mažėjo visose apskrities savivaldybėse.

Gyventojų skaičiaus mažėjimas Švenčionių rajono savivaldybėje 2011-2016 metais

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų skaičius kitimas miestuose 2010–2016 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Didžiausias gyventojų skaičiaus mažėjimas Vilniaus apskrityje 2015–2016 m. fiksuotas Švenčionių rajono savivaldybėje (2,09 proc.), mažiausias – Vilniaus rajono savivaldybėje (0,45 proc.), Vilniaus m. sav. gyventojų skaičius 2015 – 2016 m. padidėjo 0,16 proc., nuo 2011 – 2016 m. – 1,36 proc.

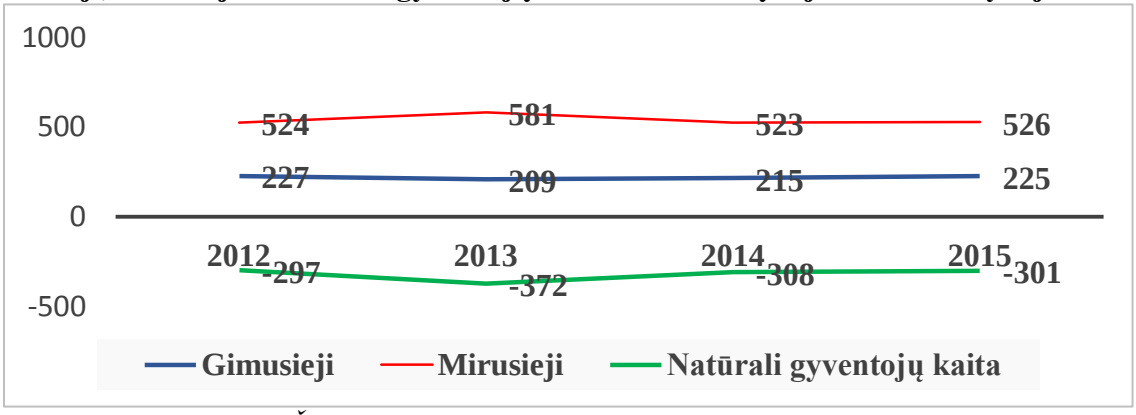
Gyventojų tankumas (gyventojų skaičius viename km^2) Švenčionių rajono savivaldybėje 2016 m. pradžioje siekė 14,9 gyventojai/km^2. Tais pačiais metais Vilniaus apskrities gyventojų tankumas buvo 82,7 gyventojai/km^2, šalies – 44,2 gyventojai/km^2. Didžiausias gyventojų tankumas apskrityje fiksuotas Vilniaus mieste (1.354,6 gyventojai/km^2), o tarp rajono savivaldybių Elektrėnų savivaldybėje (47,6 gyventojai / km^2), mažiausias – Švenčionių rajono savivaldybėje.

2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje gimė 213 naujagimiai, 2012 m. – 227, 2013 m. – 209, 2014 m. – 215, 2015 m. – 225. Gimusiųjų skaičius 2012 –2015 m. šalyje padidėjo 5,05 proc. (nuo 29885 iki 31475 naujagimių), Vilniaus apskrityje gimusiųjų skaičius padidėjo 8,37 proc. (nuo 8961 iki 9780 naujagimių).

Mirusiųjų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje 2012–2016 m. mažėjo nuo 581 iki 483 mirusiųjų (arba 16,87 proc.). Analizuojamu laikotarpiu mirusiųjų skaičius šalyje padidėjo (2 proc.), nežymiai augo Vilniaus apskrityje (2,40 proc.).

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2011–2015 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje natūrali gyventojų kaita buvo neigiama. Didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita savivaldybėje fiksuota 2013 m. (-372), mažiausia 2015 m. (-301). Didžiausia neigiama natūrali gyventojų kaita 2013 m. šalyje buvo fiksuota (-11.626), Vilniaus apskrityje (-1.084) ir visose apskrities savivaldybėse, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, kurioje 2013 m. natūrali gyventojų kaita siekė 475.

Gimusieji, mirusieji ir natūrali gyventojų kaita Švenčionių rajono savivaldybėje 2012–2015 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Neigiamas migracijos saldo 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje siekė - 238 (į rajoną atvyko

658, išvyko 896 asmenys). Neigiamas migracijos saldo rajone buvo fiksuotas visu 2011–2015 m. laikotarpiu, didžiausias – 2010 m. (-358), mažiausias – 2013 m. (-222). Šalyje 2015 m. migracijos saldo taip pat buvo neigiamas (-22403), Vilniaus apskrityje neigiamas (-1864). Tarp apskrities savivaldybių, nagrinėjamais metais, teigiamas migracijos saldo fiksuotas tik Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse 2013-2014 metais. 2015 metais visose apskrities savivaldybėse (ir Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse) migracijos saldo buvo neigiamas.

2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje darbingo amžiaus gyventojai sudarė 60,84 proc., vaikai (iki 15 metų amžiaus) – 13,62 proc., pensinio amžiaus žmonės – 25,54 proc. visų gyventojų. 2010–2016 m. bendroje Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus struktūroje labiausiai mažėjo vaikų iki 15 metų amžiaus (20,79 proc.), pensinio amžiaus gyventojų (13,77 proc.) dalis, darbingo amžiaus gyventojų dalis (9,37 proc.). Gyventojų senėjimo tendencijos būdingos visai Lietuvos visuomenei.

UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

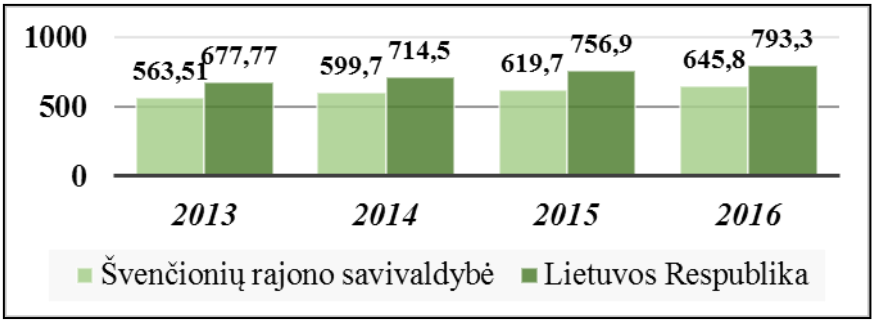
2015 m. pabaigoje Švenčionių rajono savivaldybėje buvo 8,0 tūkst. užimtų gyventojų. Nuo 2011 m. iki 2013 m. užimtų gyventojų skaičius augo nuo 9,7 tūkst. iki 10,3 tūkst. Nuo 2013 m. iki 2015 m. sumažėjo nuo 10,3 tūkst. iki 8,0 tūkst. 2011–2015 m. užimtųjų skaičius šalyje augo - 6 proc., Vilniaus apskrityje - 5,8 proc. Mažiausias užimtųjų skaičius 2015 m. pabaigoje buvo Širvintų r. (7,1 tūkst.) ir Švenčionių rajono (8,0 tūkst.) savivaldybėse.

Didžiausias registruotų bedarbių skaičius 2011–2016 m. laikotarpiu Švenčionių rajono savivaldybėje buvo fiksuotas 2011 m. (2,3 tūkst.), mažiausias 2016 m. (1,4 tūkst.). 2016 m. palyginus su 2011 m., registruotų bedarbių skaičius savivaldybėje sumažėjo 39,13 proc. 2016 m. šalyje buvo registruoti 144,9 tūkst. bedarbių, Vilniaus apskrityje – 34,8 tūkst. bedarbių. Tarp apskrities savivaldybių didžiausias registruotų bedarbių skaičius 2016 m. pabaigoje buvo Vilniaus miesto sav. (20,5 tūkst.), mažiausias Elektrėnų (0,7 proc.) ir Širvintų r. savivaldybėse (0,8 proc.).

2016 m. pabaigoje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis) Švenčionių rajono savivaldybėje siekė 9,3 proc., Lietuvoje – 8,1 proc., Vilniaus apskrityje – 6,8 proc. Lyginant nuo 2011 metų iki 2016 metų, nedarbo lygis palaipsniui mažėjo visoje Lietuvoje (nuo 13,1 proc. iki 8,1 proc.), Vilniaus apskrityje (nuo 11,9 proc. iki 6,8 proc.), Švenčionių rajono savivaldybėje (nuo 13,5 proc. iki 9,3 proc.). Reikėtų pabrėžti, kad 2015 m. metais registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (nedarbo lygis) Švenčionių rajono savivaldybėje siekė 9,1 proc. ir buvo pats mažiausias 2011 m. – 2016 m. laikotarpyje.

2016 m. lyginant su 2011 m., nedarbo lygis Švenčionių rajone mažėjo 4,2 proc., šalyje - 5 proc., Vilniaus apskrityje - 5,1 proc. ir visose apskrities savivaldybėse. Tarp apskrities savivaldybių 2016 m. pabaigoje didžiausias nedarbo lygis fiksuotas Ukmergės rajono savivaldybėje (11,4 proc.) ir Šalčininkų raj. savivaldybėje (10,7 proc.), mažiausias Vilniaus miesto (5,9 proc.), Trakų rajono (5,8 proc.), Elektrėnų (4,8 proc.) savivaldybėse. Pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktus duomenis, **vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis** 2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje buvo 645,80 Eur, t.y. 26,10 Eur daugiau, negu 2015 m. - 619,70 Eur., 2014 m. – 599,70 Eur., 2013 m. - 563,51 Eur.

Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio kitimas 2013-2016 m. (Eur.)

ŠVIETIMAS

2016 m. rajono švietimo įstaigų tinklas keitėsi. Nuo rugsėjo 1 d. Švenčionėlių suaugusiųjų ir jaunimo mokykla reorganizuota prijungimo būdu prie Švenčionėlių Mindaugo gimnazijos ir tapo suaugusiųjų ir jaunimo skyriumi, nuo 2016 m. spalio 1 d. Adutiškio pagrindinės mokyklos Svirkų skyrius panaikintas dėl neatvykusių mokinių mokytis pagal pradinio ugdymo programą. Švenčionių Papildomo ugdymo centras nuo rugsėjo 1 d. reorganizuotas prijungimo būdu prie Švenčionių rajono sporto centro.

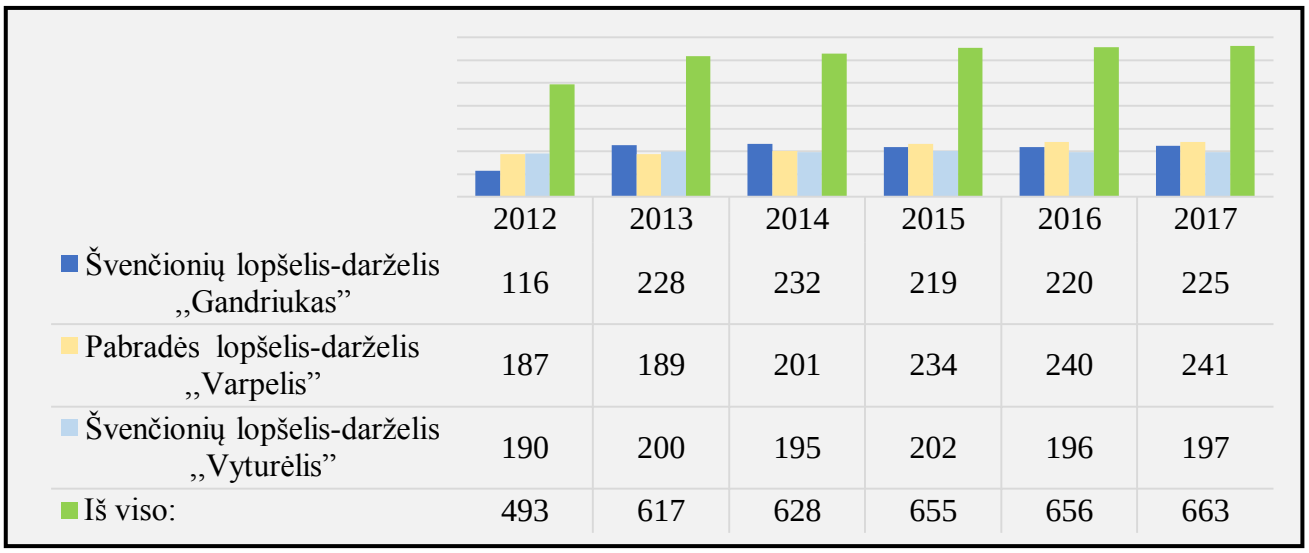
2016 m. rugsėjo 1 d. rajone veikė 16 švietimo įstaigų: 3 lopšeliai - darželiai, 1 pradinė mokykla, 1 pagrindinė mokykla, 2 progimnazijos, 4 gimnazijos, iš jų 2 su bendrojo ugdymo klasėmis, 3 meno mokyklos, Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras, 1 pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga.

2010-2016 m. m. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius Švenčionių rajone sumažėjo 27,05 proc. (nuo 3627 iki 2646).

Tuo pačiu laikotarpiu bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius mažėjo ir šalyje (19,39 proc.). Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus mažėjimas sietinas su bendru gyventojų skaičiaus mažėjimu, neigiamais migracijos ir natūralios gyventojų kaitos rodikliais. Sumažėjęs mokinių skaičius lemia mažėjantį klasių komplektų ir mokytojų skaičių.

2010-2016 m. m. mažėjant mokinių skaičiui Švenčionių rajono savivaldybėje, mažėjo ir mokytojų skaičius. Nagrinėjamu laikotarpiu mokytojų skaičius rajono mokyklose sumažėjo 32,23 proc. (nuo 363 iki 246 mokytojų). Šalyje sumažėjo nuo 37436 iki 32256 mokytojų, t.y. 13,84 proc.

Švenčionių rajono savivaldybėje ikimokyklinio ugdymo programas vykdė 3 lopšeliai – darželiai: Švenčionių lopšelis - darželis „Gandriukas“, Švenčionių r. Pabradės lopšelis - darželis „Varpelis“, Švenčionių r. Švenčionėlių lopšelis – darželis „Vyturėlis“. Pagal pateiktus rodiklius, vyrauja ryški tendencija, kad vaikų skaičius lopšeliuose - darželiuose linkęs augti.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Švenčionių lopšelis-darželis „Gandriukas”	116	228	232	219	220	225
Pabradės lopšelis-darželis „Varpelis”	187	189	201	234	240	241
Švenčionių lopšelis-darželis „Vyturėlis”	190	200	195	202	196	197
Iš viso:	493	617	628	655	656	663

Mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius tenkina rajono bendrojo ugdymo mokyklose veikiančios neformaliojo ugdymo grupės. Neformaliojo švietimo programos taip pat įgyvendinamos rajone veikiančiose neformalaus ugdymo įstaigose. 2016 m. rugsėjo 1 d. rajone veikė 4 neformaliojo vaikų švietimo įstaigos, iš viso jose mokėsi 693 mokiniai.

Visose rajono meno mokyklose yra meno kolektyvų, kuriems suteiktos meninio pajėgumo kategorijos: Pabradės meno mokyklos jaunučių choras, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos jaunių choras, Švenčionėlių meno mokyklos jaunučių ir merginų šokių grupės „Lūgnė“, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos klasikinių šokių grupė „Šėlsmas“, Pabradės šiuolaikinių šokių kolektyvai „Gelmė“ (4 grupės) ir „Dangiukai“, Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos vaikų dainų ir šokių ansamblis „Aukštaitukas” (2 jaunių ir 2 jaunuolių šokių grupės), Švenčionėlių meno mokyklos liaudies instrumentų ansamblis.

6 lentelė. Vaikų skaičius neformaliojo švietimo įstaigose

Mokykla	2013 – 2014 mokslo metai (mokinių skaičius)	2014 – 2015 mokslo metai (mokinių skaičius)	2015 – 2016 mokslo metai (mokinių skaičius)	2016 – 2017 mokslo metai (mokinių skaičius)
Papildomo ugdymo centro Sporto mokykla (Nuo 2016 m. sausio 1 d. Sporto centras)	241	195	151	137
Pabradės meno mokykla	181	181	176	208
Švenčionėlių meno mokykla	164	158	159	155
Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokykla	195	195	168	193
Iš viso:	**781**	**729**	**654**	**693**

Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba teikia švietimo pagalbą Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems vaikams, bendrojo ugdymo mokyklų mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir švietimo įstaigoms, jų vadovams, pavaduotojams ugdymui, mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams bei tenkina asmens karjerai būtinų kompetencijų ugdymo ir mokymosi visą gyvenimą, pažinimo, lavinimosi poreikius.

SVEIKATOS APSAUGA

Remiantis Vilniaus teritorinės ligonių kasos 2017 m. pradžios informacija, Švenčionių rajono savivaldybėje sveikatos priežiūros paslaugas teikia VšĮ Švenčionių rajono ligoninė, VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras, UAB „Švenčionėlių sveikatos centras“, UAB Reginos šeimos gydytojo centras, A. Karvelio terapijos–fitoterapijos įmonė, UAB „IDEMUS", UAB „Kontravesta“, UAB „Renumvita“, UAB „Šeimos klinikos diagnostikos centras", UAB „UMTC" ir UAB Anos ginekologijos kabinetas.

Viešoji įstaiga Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centras (PSPC) aptarnauja 23,5 tūkst. gyventojų. VšĮ Švenčionių PSPC sudaro Švenčionių, Pabradės, Švenčionėlių poliklinikos, psichikos sveikatos skyrius, Adutiškio ir Kaltanėnų ambulatorijos bei vienuolika kaimo medicinos punktų. Prie Švenčionių poliklinikos prisirašę 10,5 tūkst. gyventojų, Pabradės – 7,7 tūkst. gyventojų, Švenčionėlių – 5,2 tūkst. gyventojų. Įstaigoje dirba 162 darbuotojai, iš jų 39 gydytojai, 85 slaugos specialistai. Per metus VšĮ Švenčionių PSPC registruojama daugiau nei 138 tūkst. apsilankymų pas gydytojus.

VšĮ Švenčionių rajono ligoninė teikia stacionarines ir ambulatorines, būtinosios pagalbos ir planines, nemokamas ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas (Antrinės stacionarinės sveikatos priežiūros; Antrinės ambulatorinės sveikatos priežiūros; Dienos chirurgijos; Slaugos; Masažo; Kineziterapijos; Laboratorinės diagnostikos). 2016 m. ligoninėje dirbo 232 darbuotojai (2015 m. dirbo 197), darbuotojų skaičius išaugo 15,8 proc. dėl Slaugos padalinio prijungimo prie ligoninės.

7 lentelė. Apsilankymų pas gydytojus/odontologus skaičius pagal gydymo įstaigas.

Gydymo įstaiga	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VšĮ Švenčionių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	60879	53914	54763	56596	54699	53263	65810
VšĮ Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro Švenčionėlių poliklinika	28002	25477	26195	24227	25494	24087	20247
VšĮ Švenčionių pirminės sveikatos priežiūros centro Pabradės poliklinika	25663	19199	34263	22463	28356	28619	26302

Šaltinis: http://stat.hi.lt

Higienos instituto duomenimis, 2015 m. Švenčionių rajono savivaldybėje užregistruotų susirgimų skaičius – 75018. Tai sudaro 0,85 proc. užregistruotų susirgimų Lietuvos mastu. Vilniaus apskrityje užregistruoti 2401482 susirgimai. Didžiausias susirgimų skaičius Vilniaus apskrityje užregistruotas

Vilniaus miesto savivaldybėje – 1656700, mažiausias – Širvintų rajono savivaldybėje (46431). Užregistruotų susirgimų skaičius, tekantis 1000-iui gyventojų Švenčionių rajono savivaldybėje yra - 2947,72. Užregistruotų susirgimų skaičius ambulatorines paslaugas teikiančiose ASPĮ 2015 m. – 65513. Užregistruotų susirgimų skaičius ambulatorines paslaugas teikiančiose ASPĮ 1000-iui gyventojų - 2574,24.

Sergančių asmenų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje 2015 m. – 18821 (iš jų: moterys – 10505, vyrai - 8316). Tai sudaro 2,95 proc. Vilniaus apskrities sergančių asmenų. Sergančių asmenų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje, tenkantis 1000-iui gyventojų – 739,54 (iš jų: moterys – 780,92, vyrai – 693,14). Iš viso 2015 m. Lietuvoje buvo užregistruoti 2284893 sergantys asmenys (iš jų: moterys 1291728, vyrai - 993165).

Apsilankymų pas gydytojus/odontologus skaičius 2015 m. – 185492 (tai sudarė 0,77 proc. apsilankymų visos Lietuvos mastu), 11,31 proc. visų apsilankymų sudarė profilaktiniai apsilankymai, apsilankymai dėl ligos – 88,44 proc., apsilankymai namuose – 1,77 proc., apsilankymai dėl ligos namuose – 1,67 proc., mokami apsilankymai – 4,58 proc.

Remiantis Švenčionių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro 2014 metų ataskaita, daroma prielaida, kad rajone aktualia problema išlieka mirtingumas nuo narkotikų ir alkoholio sąlygotų priežasčių. Standartizuoto mirtingumo nuo narkotikų sąlygotų priežasčių rodiklis Švenčionių r. sav. padidėjo nuo 3,74 atv./100 000 gyv. 2003 m. iki 14,29 atv./100 000 gyv. 2014 m. Nuo narkotikų sąlygotų priežasčių rajone mirė jauni 18-44 m. asmenys. Pastarojoje amžiaus grupėje mirtingumo rodiklis nuo narkotikų sąlygotų priežasčių padidėjo nuo 8,98 atv./100 000 gyv. 2003 m. iki 34,99 atv./100 000 gyv. 2014 m.

Švenčionių r. sav., kaip ir šalyje, pagrindine mirties priežastimi išlieka širdies ir kraujagyslių ligos. Standartizuotas mirtingumo rodiklis nuo kraujotakos sistemos ligų 2014 m. Švenčionių rajone buvo didžiausias šalyje. Pagal kraujotakos sistemos ligų priežastis 2014 m. Švenčionių r. sav. 62,8 proc. mirčių buvo dėl išeminės širdies ligos, 23,8 proc. dėl cerebrovaskulinių (smegenų kraujagyslių), 7,3 proc. dėl hipertenzinių ligų ir 6,1 proc. dėl miokardo infarkto. 2014 m. Švenčionių rajone kas šeštas mirusysis mirė nuo onkologinių ligų. 2014 m. Standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų Švenčionių rajone buvo vienas didžiausių šalyje. Švenčionių r. didesnis mirtingumas nei Lietuvoje buvo nuo trachėjos-plaučių, skrandžio, limfinio kraujodaros ir gimininių audinių, šlapimo pūslės, gimdos kaklelio ir kitų gimdos piktybinių navikų.

Siekiant pagerinti visuomenės sveikatingumo rodiklius, būtina vykdyti gyventojų švietimą sveikatingumo išsaugojimo klausimais, didžiausią dėmesį skiriant prevencinių programų prieš lėtines neinfekcines ligas vykdymui savivaldybėje, infekcinių ligų profilaktikos priemonėms, sveikai mitybai ir fiziniam aktyvumui visais gyvenimo tarpsniais. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas sveikam senėjimui, nes slaugos ir priežiūros sistemos paslaugomis daugiausiai naudojasi vyresnio amžiaus asmenys.

SOCIALINĖ APSAUGA

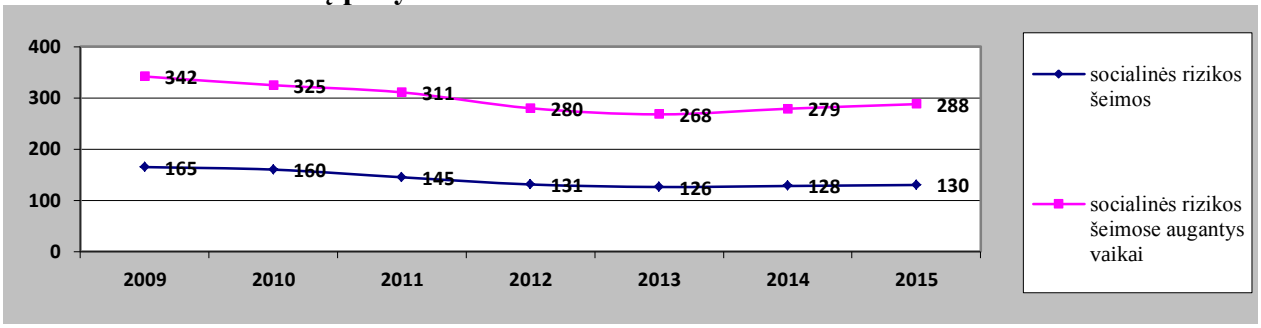
Socialinių paslaugų poreikis Švenčionių rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, didėja. Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys turintys negalią, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, vaikai, likę be tėvų globos, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

2012–2016 m. rajone sparčiai mažėjo vaikų iki 17 metų amžiaus - 12,43 proc. (nuo 4593 iki 4022). Pensinio amžiaus gyventojų 2016 m. skaičius šalyje didėjo 0,95 proc. (nuo 543333 iki 548527), Vilniaus apskrityje – 3,79 proc. (nuo 128187 iki 133248). Tuo tarpu Švenčionių rajono savivaldybėje mažėjo 5,37 proc. (nuo 5849 iki 5535). Taip pat mažėjo ir kitose apskrities savivaldybėse, augo tik Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse. Tačiau pensinio amžiaus asmenų skaičius nuo visų rajone gyvenančių asmenų skaičiaus sudaro net 21,98 proc. Todėl rajone, kaip ir visoje šalyje, stebima gyventojų senėjimo tendencija. Gyventojų senėjimo procesas yra neigiamas reiškinys, turintis ryškų socialinį, ekonominį poveikį. Senstant visuomenei, didėja sveikatos priežiūros, pensionatų, globos ir

rūpybos įstaigų poreikis, o kartu ir išlaidos šioms paslaugoms teikti.

Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, 2015 metų pabaigoje savivaldybėje socialinės rizikos šeimų įskaitoje buvo įrašyta 130 šeimų, kuriose auga 288 vaikai, iš jų, skirstant pagal lytį, 140 mergaičių ir 148 berniukai. Lyginant statistinius duomenis su 2012 m. tuo pačių laikotarpiu, socialinės rizikos šeimų padaugėjo 2 šeimomis ir 9-iais jose augančiais vaikais. Lyginant 2009-2015 m. statistinius duomenis, per pastaruosius 2 metus pastebimas socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus didėjimas.

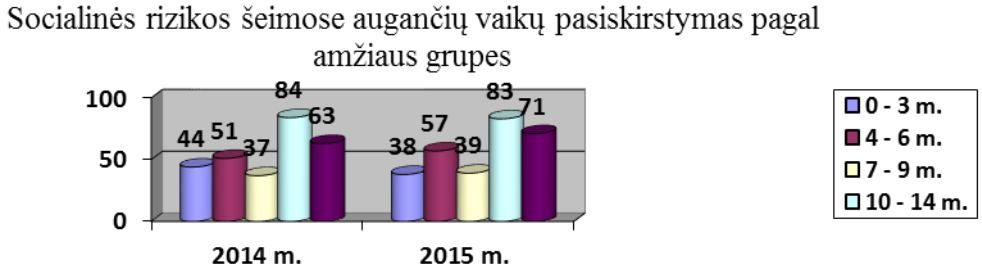
Socialinės rizikos šeimų pokytis 2009-2015 m.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų planas

Pagal gyvenamąją vietą, 2015 metų gruodžio 31 d. kaimo vietovėse gyveno 72 socialinės rizikos šeimos, mieste - 58 socialinės rizikos šeimos. Lyginant su 2014 m. tuo pačiu laikotarpiu, mieste gyvenančių socialinės rizikos šeimų padidėjo 3 šeimomis, kaime gyvenančių socialinės rizikos šeimų skaičius sumažėjo 2 šeimomis.

Skirstant socialinės rizikos šeimose augančius vaikus pagal amžių: socialinės rizikos šeimose 0-3 metų amžiaus vaikų gyvena 38 vaikai (2014 m. – 44), 4-6 metų amžiaus – 57 vaikai (2014 m. – 51), 7-9 metų amžiaus – 39 vaikai (2014 m. – 37), 10-14 amžiaus - 83 vaikai (2014 m. – 84), ir 15-17 metų amžiaus – 71 vaikas (2014 m. – 63). Iš pateiktų duomenų matyti, kad dauguma socialinės rizikos šeimose augančių vaikų yra 10-14 m. ir 15-17 m. amžiaus, mažesnė dalis socialinės rizikos šeimose gyvenančių vaikų yra 0 – 3 m. ir 7 – 9 m. amžiaus.

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų planas

8 lentelė. Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų pasiskirstymas pagal seniūnijas 2011-2015 metais

Eil. Nr.	Seniūnijos	Socialinės rizikos šeimų, gavusių socialines paslaugas, skaičius					Vaikų, augančių socialinės rizikos šeimoje, gavusių socialines paslaugas, skaičius				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Adutiškio	10	10	10	11	8	18	18	22	18	13
2.	Cikliški	4	4	4	5	4	4	4	8	5	6
3.	Kaltanėnų	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1
4.	Labanoro	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
5.	Magūnų	9	7	8	8	9	27	26	27	25	19
6.	Pabradės	40	30	31	25	24	90	65	65	56	60

7.	Sarių	3	3	3	3	3	5	5	5	4	4
8.	Strūnaičio	9	9	5	7	6	18	19	8	11	13
9.	Svirkų	9	6	4	5	6	16	9	5	12	14
10.	Švenčionėlių	40	41	40	41	40	91	97	93	97	101
11.	Švenčionių	21	21	21	22	28	42	37	41	43	55
	Iš viso	**145**	**131**	**126**	**128**	**130**	**311**	**280**	**268**	**279**	**288**

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų planas

Per 2015 m. įvairiose socialinės globos įstaigose gyveno 93 rajono gyventojai, iš jų, apgyvendinti iki 2007 m. - 23 asmenys (8 pensinio amžiaus asmenys ir 15 darbingo amžiaus asmenų), nuo 2007 m. – 67 asmenys.

2015 metų gruodžio 31 d. įvairiose socialinės globos įstaigose ilgalaikės socialinės globos paslaugas gavo 67 rajono gyventojai, iš jų, 40 senyvo amžiaus asmenų ir 37 darbingo amžiaus suaugę asmenys, trumpalaikės socialinės globos paslaugas gavo 1 pensinio amžiaus asmuo su negalia.

Rajono gyventojams daugiausiai socialinių paslaugų suteikia dvi savivaldybės pavaldumo įstaigos: Švenčionių socialinių paslaugų centras ir Švenčionėlių socialinių paslaugų centras.

Švenčionių socialinių paslaugų centrą sudaro 5 padaliniai:

- Senų ir neįgalių žmonių globos namai;
- Paslaugų, teikiamų namuose, tarnyba;
- Dienos centras pagyvenusiems ir neįgaliems žmonėms ,,Verdenė“;
- Vaikų dienos centras ,,Šaltinėlis“;
- Paslaugų, asmenims, paleistiems iš laisvės atėmimo vietų tarnyba.

Švenčionėlių socialinių paslaugų centrą sudaro 7 padaliniai:

- Vaikų globos namai;
- Grupinio gyvenimo namai;
- Paslaugų, teikiamų namuose, tarnyba;
- Savarankiško gyvenimo namai;
- Dienos centras žmonėms su negali;
- Vaikų dienos centras;
- Paramos šeimai tarnyba.

Kaltanėnų miestelyje veikia savivaldybės pavaldumo biudžetinė švietimo įstaiga Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras, kuriame vaikams be priešmokyklinio/ikimokyklinio ugdymo paslaugų, teikiamos savišvietos (biblioteka, skaitykla su interneto prieiga) paslaugos, neformaliojo vaikų ir suaugusių švietimo paslaugos (sportiniai užsiėmimai, vaikų vasaros poilsio stovyklos užsiėmimai) bei socialinės paslaugos Adutiškio ir Švenčionėlių vaikų dienos centruose.

Adutiškio vaikų dienos centrą lanko Adutiškyje ir Svirkų kaime gyvenantys vaikai. Siekiant užtikrinti prieinamumą, teikiama pavėžėjimo į dienos centrą ir pasibaigus veikloms, pavėžėjimo į namus, paslauga. Švenčionėlių vaikų dienos centrą lanko Švenčionėliuose gyvenantys vaikai.

Kitos rajone veikiančios nevyriausybinės organizacijos, teikiančios rajono gyventojams socialines paslaugas ar kitą paramą/pagalbą:

- Maltos ordino pagalbos Švenčionėlių grupė;
- Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Švenčionių rajono filialas;
- Švenčionių rajono neįgaliųjų draugija;
- Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Švenčionių bendrija;
- Visuomeninė organizacija „Tėvai prieš narkotikus“ Švenčionių rajono padalinys;
- Švenčionių Visų Šventųjų parapijos Caritas;
- Reškutėnų Šv. Izidoriaus parapijos Caritas;
- Švenčionėlių Šv. Edvardo parapijos Caritas.

Švenčionėlių mieste veikia Švenčionėlių Šv. Edvardo parapijos vaikų dienos centras ,,Šypsenėlė“, Švenčionių mieste - Švenčionių parapijos vaikų dienos centras ,,Liepsnelė“, kuriuose vaikams teikiama pagalba pamokų ruošoje, lavinami socialiniai įgūdžiai, organizuojamas religinis ugdymas, teikiamos maitinimo paslaugos, organizuojamas vaikų laisvalaikis, vasaros stovyklos, teikiamos tėvams

informavimo ir konsultavimo paslaugos bei parama.

Rajone įsikūrusios 27 kaimo bendruomenės, organizuojančios tos kaimo bendruomenės teritorijos gyventojams kultūrinę veiklą, laisvalaikį ir užimtumą, teikiančios savitarpio pagalbą. Siekiant patenkinti gyventojų įvairesnių paslaugų poreikį ir taip sumažinti socialinę atskirtį, Adutiškio, Milkuškų, Vidutinės, Magūnų kaimo bendruomenėse įkurti daugiafunkciniai centrai. Centruose įrengtos salės bendruomenės veiklai, pobūvių, sporto, šarvojimo salės, įrengtos bibliotekos, kaimo klubai, medicinos punktai. Reškutėnų kaime 2015 metais pradėjo veikti tradicinių amatų centras.

Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairių socialinių poreikių asmenims. Socialinių paslaugų vartotojų daugėja, todėl rajone būtina išlaikyti esamą socialinių darbuotojų skaičių arba jį didinti. Gerinant socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, būtina skatinti socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, visuomeninių organizacijų veiklą bei bendradarbiavimą tarp socialinių įstaigų.

KULTŪRA

2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje veikė 3 kultūros centrai: Švenčionių miesto (filialai: Adutiškio, Stanislavavo, Strūnaičio, Vidutinės), Švenčionėlių miesto (filialai: Kaltanėnų, Sarių, Pašaminės) ir Pabradės miesto (filialai: Magūnų, Pavoverės). Kultūros centrų skaičius nesikeitė jau nuo 2013 m. Trys miestų kultūros centrai nuolat rūpinasi vietos bendruomenės gyventojų kultūros ugdymu ir puoselėjimu, profesionalaus meno propagavimu, skatina meno mėgėjų kolektyvų, liaudies meno vystymąsi, sudaro sąlygas gyventojų kūrybinei laisvei, ieško patrauklių bendravimo formų.

Miestų kultūros centruose bei jų filialuose yra 54 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose dalyvauja 578 dalyviai, iš jų - 16 vaikų ir jaunimo kolektyvų. Veikia 25 studijos – būreliai, kuriuos lanko 223 dalyviai. Iš viso yra 69 kolektyvai, būreliai ir 785 dalyviai. Iš jų - 34 vaikų ir jaunimo iki 19 m. amžiaus. Mėgėjų meno kolektyvų koncertų kultūros centruose ir filialuose skaičius 2015 m. siekė – 73, 2016 m. - 84; Mėgėjų meno kolektyvų koncertų išvykose (Lietuvoje) skaičius 2015 m. siekė – 190, 2016 m. - 169, Mėgėjų meno kolektyvų koncertų išvykose – (užsienyje) skaičius 2015 m. siekė – 8, 2016 m. - 6. Reikėtų pabrėžti, kad meno mėgėjų skaičius rajone nuo 2013 m. sumažėjo 29,63 proc. (2013 m. kolektyvų buvo 81, kurių veikloje dalyvavo 971 dalyvis).

2015 metais miestų kultūros centrų ir jų skyrių darbuotojai surengė 626 renginius (edukaciniai renginiai – 81, pramoginės muzikos koncertai – 26, kiti renginiai – 187. Iš jų: etnokultūriniai renginiai – 67, Dainų švenčių tęstinumą užtikrinantys renginiai – 3, rajoninės ir miesto šventės – 34, tarptautiniai konkursai, festivaliai – 6, respublikiniai konkursai, festivaliai – 6, regioniniai konkursai, festivaliai – 1, rajoniniai konkursai, festivaliai – 7, renginiai vaikams ir jaunimui – 179). 2016 metais miestų kultūros centrų ir jų skyrių darbuotojai suorganizavo 544 renginius (renginiai vaikams ir jaunimui – 118, rajoniniai konkursai, festivaliai – 3, regioniniai konkursai, festivaliai – 2, tarptautiniai konkursai, festivaliai – 1, rajoninės ir miesto šventės – 14, Dainų švenčių tęstinumą užtikrinantys renginiai – 4, etnokultūriniai renginiai – 34, pramoginės muzikos koncertai – 22, edukaciniai renginiai – 51, profesionalaus meno renginiai – 13, filmai – 13, kiti renginiai – 154).

2015 metais Nalšios muziejuje buvo įsigyti 280 eksponatų, suinventorinta 266 pagalbinio ir 14 pagrindinio fondo eksponatų, savo jėgomis konservuota 50 etnografijos eksponatų ir 90 gamtos eksponatų ir patikrinta 2 saugyklose esančių eksponatų būklė. 2015 m. buvo vykdyta 19 edukacinių programų įvairioms lankytojų amžiaus grupėms, suorganizuoti 34 renginiai. Nalšios muziejuje buvo surengtos 34 parodos ir 18 parodų kituose muziejuose bei institucijose. 2016 metais buvo įsigyti 466 eksponatai, suinventorinta 165 pagalbinio ir 301 pagrindinio fondo eksponatų, savo jėgomis konservuota 50 etnografijos eksponatų ir 90 gamtos eksponatų ir patikrinta 2 saugyklose esančių eksponatų būklė. 2016 m. buvo vykdyta 49 edukacinės programos įvairioms lankytojų amžiaus grupėms, suorganizuoti 33 renginiai. Nalšios muziejuje buvo surengtos 44 parodos ir 17 parodų kituose muziejuose bei institucijose.

2016 m. savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklas nesikeitė. Rajone veikia 20 bibliotekų: savivaldybės viešoji biblioteka, 2 miestų bibliotekos-filialai (Švenčionėlių ir Pabradės mieste), 17 filialų kaime. Pagrindinės vartotojų grupės Viešojoje bibliotekoje ir filialuose: vaikai iki 14 m. amžiaus (27,1 %), dirbantieji (23%), bendrojo lavinimo mokyklų 9-12 klasių moksleiviai (16%), bedarbiai ir laikinai

nedirbantieji (14,5%), pensininkai, studentai, neįgalieji (7%), kiti (13%).

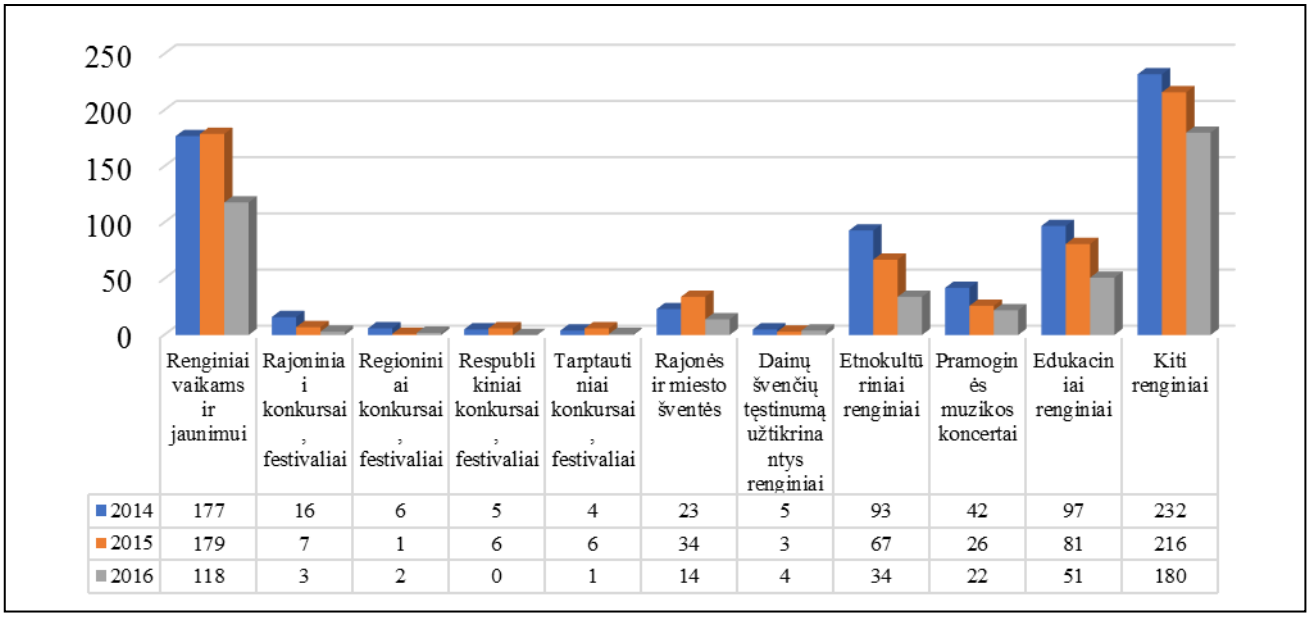
Iš viso rajone 2015 m. buvo – 7700 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14 m. – 2118. Viešojoje bibliotekoje – 1285 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14 m.- 477. Miestų filialuose – 3232 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14m. – 906. Kaimų filialuose – 3183 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14m. – 735. Apsilankymų skaičius: iš viso rajone – 105929; Viešojoje bibliotekoje - 33711; miestų filialuose - 36884; kaimų filialuose - 35334.

2016 m. iš viso rajone – 6893 bibliotekų vartotojai, iš jų 2036 - vaikai iki 14 m. Viešojoje bibliotekoje – 1436 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14 m.- 602. Miestų filialuose – 2595 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14 m. – 843. Kaimų filialuose – 2862 vartotojai, iš jų - vaikai iki 14 m. – 591. Apsilankymų skaičius: iš viso rajone – 113183; Viešojoje bibliotekoje - 38101; miestų filialuose - 38319; kaimų filialuose – 36763.

2015 m. bibliotekų renginiuose apsilankė 8217 lankytojai. Bendras organizuotų renginių skaičius per metus – 1081, iš jų - 632 parodos (spaudinių, dailės, rankdarbių, floristikos ir kt.). 2016 m. pastebimas lankytojų bibliotekų renginiuose skaičiaus padidėjimas - apsilankė 9972 lankytojai. Bendras organizuotų renginių skaičius bibliotekose per metus – 1140, iš jų - 638 parodos (spaudinių, dailės, rankdarbių, floristikos ir kt.).

2015 metais Nalšios muziejų aplankė 2950 lankytojų, Reškutėnų filialą – 1220 lankytojai, aptarnauti 50 fondų lankytojų. Nalšios muziejus dalyvauja skaitmeninimo projektuose. 2015 metais suskaitmeninta 500 vertingiausių muziejaus eksponatų. 2016 metais Nalšios muziejų aplankė 2950 lankytojų, Reškutėnų filialą – 1348 lankytojai, Reškutėnų tradicinių amatų centrą - 802 lankytojai, aptarnauti 80 fondų lankytojų.

2014 – 2016 m. kultūros renginiai

	Renginiai vaikams ir jaunimui	Rajoniniai konkursai, festivaliai	Regioniniai konkursai, festivaliai	Respublikiniai konkursai, festivaliai	Tarptautiniai konkursai, festivaliai	Rajonės ir miesto šventės	Dainų švenčių tęstinumą užtikrinantys renginiai	Etnokultūriniai renginiai	Pramoginės muzikos koncertai	Edukaciniai renginiai	Kiti renginiai
2014	177	16	6	5	4	23	5	93	42	97	232
2015	179	7	1	6	6	34	3	67	26	81	216
2016	118	3	2	0	1	14	4	34	22	51	180

SPORTAS

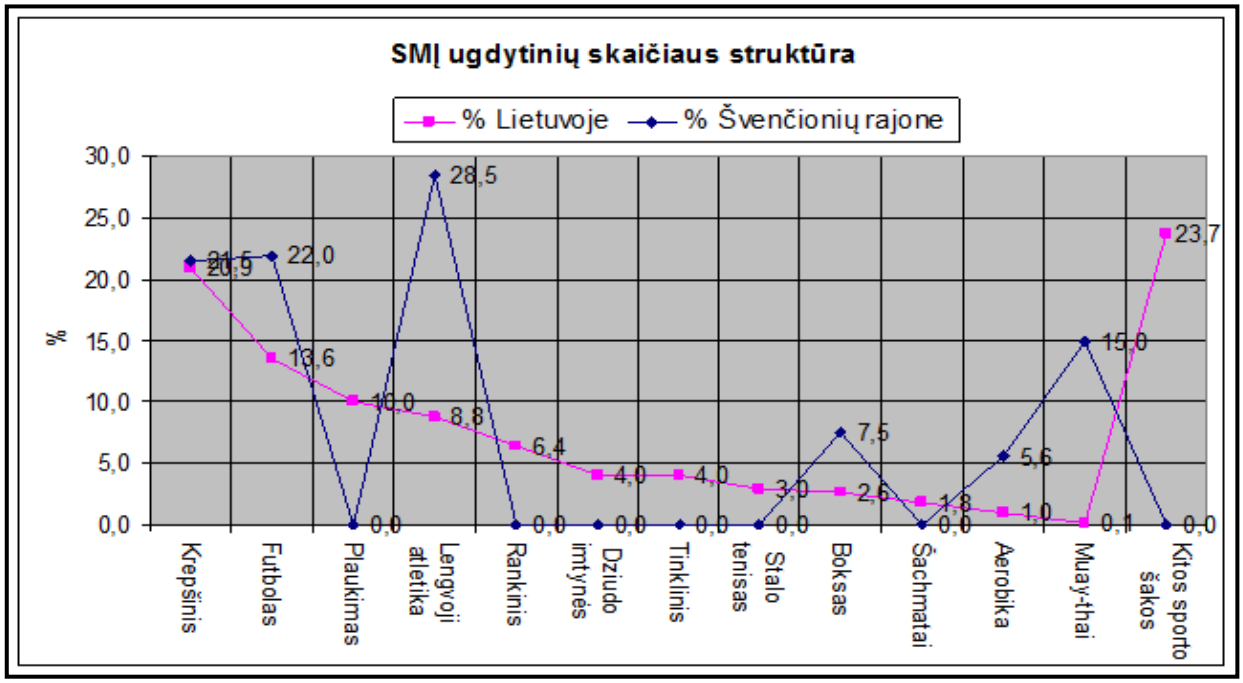
Sėkminga kūno kultūros ir sporto plėtra – vienas iš Švenčionių rajono savivaldybės prioritetų, kuriuo siekiama populiarinti sveiką gyvenimo būdą bei visuomenės aktyvumą. 2015 m. rugsėjo 24 d. Švenčionių rajono savivaldybės taryba sprendimu Nr. T-164 patvirtino Švenčionių rajono savivaldybės 2015 – 2020 metų kūno kultūros ir sporto strategiją, kurios tikslas – didinti kūno kultūros ir sporto paslaugų sklaidą Švenčionių rajone, gerinti sporto infrastruktūrą, ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę, suteikti rajono gyventojams platesnes galimybes tenkinti savo poreikius sporto ir sveikatingumo srityse, sukurti palankias galimybes talentingiems sportininkams siekti sportinio meistriškumo.

Švenčionių rajone yra 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, kuriose ugdomi ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama 2 gimnazijose, 2 vidurinėse mokyklose, 1 progimnazijoje, 1 pradinėje mokykloje. Pagrindinio ugdymo programa įgyvendinama 4 gimnazijose, 3 vidurinėse mokyklose, 1 progimnazijoje. Vidurinio ugdymo programa įgyvendinama 4 gimnazijose, 3 vidurinėse mokyklose. Rajono bendrojo ugdymo mokyklose dirba 17 kūno kultūros mokytojų, iš jų 4 moterys.

Formalųjį ugdymą papildančio sportinio ugdymo programos vykdomos Švenčionių rajono Sporto centre (iki 2016 m. gegužės mėnesio sportinio ugdymo programos buvo vykdomos Papildomo ugdymo centre, jo funkcijas perėmė 2016 m. sausio 1 d. įsteigtas Sporto centras). Švenčionių Papildomo ugdymo centrą 2013 - 2014 m. lankė 241 mokinys, 2014 – 2015 m. – 195, Švenčionių rajono sporto centrą 2015 – 2016 m. – 151.

Švenčionių rajone registruotos 27 organizacijos, kurių viena iš veiklų yra sporto ir kūno kultūros veiklos organizavimas. Veiklą vykdo 21 sporto klubas: krepšinio sporto klubai (Krepšinio klubas „SAVI-ŠVENČIONYS“, VšĮ „Čiančia“, Sporto klubas „Rida“, krepšinio klubas „Varimeda plius“, Pabradės sporto klubas „Žeimena“); futbolo sporto klubai (Švenčionių gatvės vaikų futbolo klubas „Kūna“, Sporto klubas „Modulis“); sportinių žaidimų sporto klubai (Pabradės sportinių žaidimų klubas „Pabradė“, Švenčionių teniso klubas); kultūrizmo, atletinės gimnastikos, svarsčių kilnojimo sporto klubai (Sporto klubas „Grifas“, „Cirliškis“, Kultūrizmo klubas „Ąžuolas“); dvikovinių sporto šakų klubai (VšĮ sporto klubas „Liūto narvas“, Pabradės bokso klubas „Boksior“, Švenčionių Pankration klubas „Rumbas“, sveikatingumo ir sporto klubas „Švenčionėliai“, Vietnamo tradicinių kovos menų „Niat-Nam“ klubas „TIAO“); lengvosios atletikos sporto klubai (Pabradės sportinio ėjimo klubas); universalūs klubai - (Švenčionėlių sporto klubas „Aitvaras“, Švenčionių rajono ugniagesių sporto klubas, sporto klubas „Aparatas“); techninių sporto šakų sporto klubai (Auto klubas „4X4 Švenčionys“, ultralengvųjų skraidymo aparatų pilotų klubas „Omega“, Švenčionių automobilininkų klubas „Vairas“, asociacija „MOTOFORCE“, asociacija „Motosesės“).

Švenčionių ir Lietuvos sportinio mokymo įstaigų ugdytinių struktūra pagal sporto šakas (% nuo bendro mokinių skaičiaus, 2013 m.):

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2015 – 2020 metų kūno kultūros ir sporto strategija

Pagal ataskaitas, kurias teikė Švenčionių PUC (nuo 2016 m. gegužės mėn. Švenčionių PUC buvo panaikintas, jo funkcijas perėmė 2016 m. sausio 1 d. įsteigtas Švenčionių rajono sporto centras) Kūno

Kultūros ir sporto departamentui, rajone 2010-2014 metais nuosekliai didėjo sporto organizacijų, sportuojančiųjų, sporto varžybų dalyvių, sporto visiems renginių ir jų dalyvių skaičius, sporto varžybų vykdyta beveik tiek pat.

9 lentelė. Pagrindinių Švenčionių rajono sporto veiklos rodiklių 2010-2014 m. kaitos palyginimas:

Rodiklis	2010	2014
Organizacijų skaičius	10	18
Sportuojančių skaičius	541	664
Sporto varžybų skaičius	71	70
Sporto varžybų dalyvių skaičius	2600	2770
Sporto visiems renginių skaičius	2	5
Sporto visiems renginių dalyvių skaičius	70	430
Sporto stovyklų skaičius	7	2
Sporto stovyklų dalyvių skaičius	62	10
Išmoko plaukti	0	0

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės 2015 – 2020 metų kūno kultūros ir sporto strategija

Kūno kultūros ir sporto politikai Švenčionių rajono savivaldybėje įgyvendinti 2016 m. iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 185.300 Eur, 32 proc. daugiau nei 2015 m. (126.925 eurų), iš jų 9.200 Eur skirta sporto klubams paremti, 62 proc. daugiau nei 2015 m. (skirta 3.475,44 Eur). 17500 Eur buvo skirta kūno kultūros ir sporto programų, finansuojamų konkurso būdu, įgyvendinimui, iš jų 9.300 Eur skirta savivaldybės sportininkų parengimui ir dalyvavimui Europos ir pasaulio čempionatuose, pirmenybėse, taurės varžybose, kituose tarptautiniuose ir kompleksiniuose sporto renginiuose bei tarptautiniuose seminaruose, mokymuose, kursuose, kurie skirti kūno kultūros ir sporto srityje dirbantiems specialistams, 5.650 Eur – vaikų, jaunimo, sporto veteranų kūno kultūros ir sporto veikloms savivaldybėje: čempionatams, žaidynėms, treniruotėms, sveikatingumo ir kitiems masiniams sporto renginiams, 1.750 Eur – perspektyvių savivaldybės sportininkų skatinimui siekti aukštų sporto rezultatų, jiems skiriant savivaldybės finansinę paramą, 800 Eur – Neįgalių žmonių integracijai per sportą.

Švenčionių rajono savivaldybėje 2016 m. surengtos 92 sporto varžybos (3680 dalyvių), 15 proc. daugiau nei 2015 m. (surengtos 78 varžybos). Iš jų Švenčionių Papildomo ugdymo centras surengė 12 sporto varžybų (430 dalyviai), Švenčionių rajono sporto centras – 70 sporto varžybų (2.850 dalyviai). Sporto klubų iniciatyva surengta 10 sporto varžybų (400 dalyvių).

Švenčionių Papildomo ugdymo centras ir Švenčionių rajono sporto centras rengė Lietuvos seniūnijų sporto žaidynes, dalyvavo asociacijos „Sportas visiems“ veikloje, organizavo Rudens kermošiaus varžytuves, Žiemos šventės sportines programas, miestų švenčių sportines varžybas, štangos spaudimo gulint „Aukštaitijos taurė“ varžybas, rajono neįgaliųjų sporto varžybas.

2016 m. pabaigoje Švenčionių rajono sporto centrą lankė 151 mokinys (2015 m. – 196 mokiniai). Švenčionių rajono sporto centre tarifikuota 15 sportinio ugdymo grupių, iš jų 10 – formalųjį švietimą papildančios sportinio ugdymo grupės, 7 grupės – lengvosios atletikos (3 – didelio meistriškumo, 2 – meistriškumo tobulinimo, 2 – meistriškumo ugdymo), po 1 - krepšinio, futbolo ir dziudo pradinio rengimo grupę ir 5 neformalaus sportinio ugdymo grupės (trys futbolo, po vieną krepšinio ir bokso).

Sporto mokykloje mokiniai lankė krepšinio (27 mokiniai), lengvosios atletikos (57 mokiniai), dziudo (13 mokinių), bokso (12 mokinių), futbolo (54 mokiniai) grupes. Be šių sporto šakų, Švenčionių rajono gyventojai mielai lanko sunkiosios atletikos, fitneso, zumbos, plaukimo treniruotes.

Švenčionių rajono sporto centre dirbo 9 treneriai, iš jų 2 moterys. Visi sporto treneriai turi aukštąjį universitetinį kūno kultūros išsilavinimą. 4 treneriai turi 18 ir daugiau per savaitę valandų, kiti 5 treneriai turi nepilną darbo krūvį. Visi Švenčionių rajono sporto centro treneriai turi kvalifikacines kategorijas: Lietuvos nusipelniusio trenerio (eksperto) – 1, Nacionalinio sporto trenerio (metodininko) – 3, Lietuvos sporto trenerio (vyr. trenerio) – 2, sporto trenerio (prilyginta mokytojo kategorija) – 3.

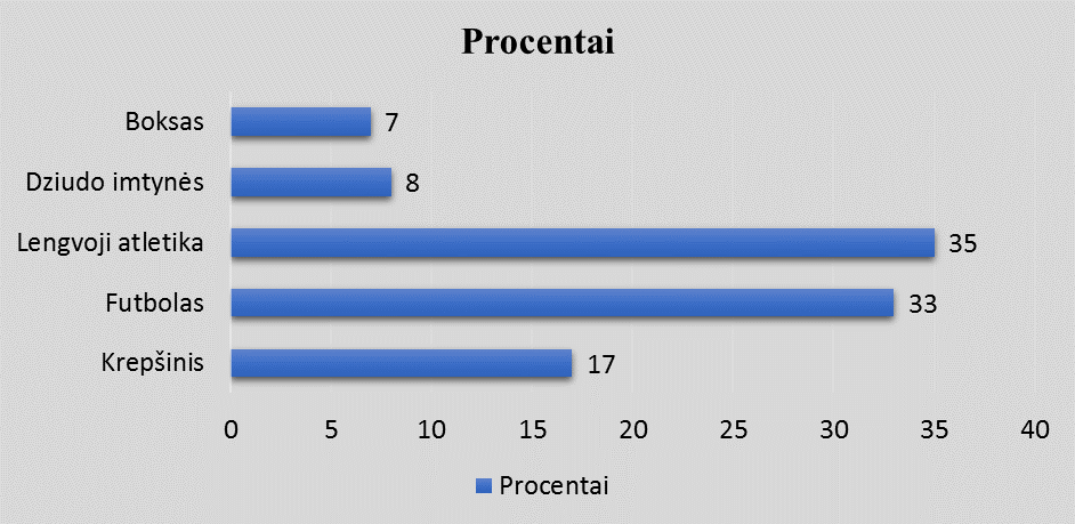
Švenčionių rajono savivaldybės sportininkai dalyvavo treniruočių stovyklose, tarptautinėse,

respublikinėse bei kitose varžybose ir pasiekė puikių rezultatų.

2016 m. Švenčionių rajono sportininkai iškovojo: XXXI vasaros olimpinėse žaidynėse – 56 vietą, Baltijos šalių sportinio ėjimo mače – 1, 2, 3 vietas; tarptautinėse sportinio ėjimo varžybos – keturias pirmąsias, aštuonias antrąsias ir šešias trečiąsias vietas; Lietuvos čempionate – dvi antrąsias ir dvi trečiąsias vietas.

Švenčionių rajono savivaldybės sporto infrastruktūrą sudaro 8 stadionai, 8 sporto salės (renovuota Švenčionių rajono Pabradės „Ryto" gimnazijos sporto salė), 5 krepšinio aikštelės, viena tinklinio aikštelė, 4 futbolo aikštelės, 3 teniso aikštelės ir 5 universalios dirbtinės dangos sporto aikštelės. Beveik visas ugdymo įstaigų sales, stadionus ir sporto aikšteles reikia renovuoti.

Sporto mokyklos mokiniai pagal sporto šakas 2016 m. pabaigoje

2014 – 2015 m. buvo vykdomas plaukimo projektas, kurio dalyviai – Ignalinos ir Švenčionių rajonų ugdymo įstaigų antrokai ir trečiokai. Projekto tikslas – išmokyti kuo daugiau projekte dalyvaujančių vaikų taisyklingai plaukti ir saugiai elgtis vandenyje ir prie vandens. 2014-2015 m. mokslo metais projektas buvo vykdytas dviem etapais: **I etapas** - iki 2014 m. gruodžio 31 d. projekte „Išmok plaukti" dalyvavo 147 Švenčionių rajonų ugdymo įstaigų trečiokai: Švenčionių pradinės mokyklos – 52 mokiniai; Švenčionėlių progimnazijos – 57; Švenčionių vidurinės mokyklos – 29; Adutiškio vidurinės mokykla – 9. **II etapas** projektas „Mokėk plaukti ir saugiai elgtis vandenyje - 2015", 2015 m. balandžio – rugsėjo mėn. dalyvavo 110 Švenčionių rajonų ugdymo įstaigų antrokų: Švenčionių pradinės mokyklos antrokai (a,b,c klasės) – 62 mokiniai; Švenčionėlių progimnazijos antrokai – 48.

2015-2016 m. mokslo metais projekte dalyvavo 55 mokiniai iš Švenčionių pradinės mokyklos. 2016-2017 m. iki gruodžio mėn. dalyvavo 123 Švenčionių pradinės ir Švenčionėlių progimnazijos antrokai.

2015 m. sausio mėn. Ignalinos kultūros ir sporto centras ir Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl ugdymo paslaugų teikimo. Vadovaujantis šia sutartimi, Ignalinos kultūros ir sporto centre plaukimo treniruotes 2016 m. lankė 14 Švenčionių rajono mokinių (2015 m. lankė 12 mokinių). Švenčionių rajono plaukikai iškovojo: tarptautinėse plaukimo varžybose šešias pirmąsias ir vieną antrąją vietą, Lietuvos vaikų plaukimo pirmenybėse - vieną pirmąją ir šešias antrąsias vietas.

10 lentelė. Švenčionių rajono sporto klubų plėtojamos sporto šakos

Sporto šaka	Klubų, kuriuose vystoma šaka, skaičius
Krepšinis	7
Futbolas	4
Kultūrizmas	3
Jėgos trikovė, techninės sporto šakos, Tailando	po 2

boksas, lengvoji atletika	
Svarsčių kilnojimas, aerobika, pankrationas, boksas, karatė, fitnesas	po 1

Daugiausia sporto klubų savo veiklą vykdo rajono centre, šiek tiek mažiau Švenčionėliuose ir Pabradėje. Visuose miestuose sporto klubai plėtoja dvi sporto šakas - krepšinį ir futbolą.

11 lentelė. Sportų klubų veiklos teritorinis išsidėstymas.

	ŠVENČIONYS	ŠVENČIONĖLIAI	PABRADĖ
Krepšinis	2	2	2
Futbolas	1	1	2
Jėgos trikovė, kultūrizmas	2	2	
Lengvoji atletika		1	1
Boksas			1
Muai - thay, Tailando boksas, pankrationas	1		
Aerobika	1		
Svarsčių kilnojimas	1		
Karatė		1	
IŠ VISO:	**8**	**7**	**6**

2016 m. Švenčionėlių mieste įrengtas sporto aikštynas (lauko treniruokliai, dirbtinės dangos futbolo ir krepšinio aikštelės), Pabradės mieste – naujas sporto aikštynas, esantis šalia Pabradės „Žeimenos“ ir „Ryto“ gimnazijų, įrengti lauko treniruokliai šalia „Žeimenos“ gimnazijos stadiono, Švenčionių rajono seniūnijose atnaujintos lauko krepšinio aikštelės (nauji lauko krepšinio lankai, stovai).

VIEŠASIS SAUGUMAS

Švenčionių rajono savivaldybėje eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės 2014 m. užregistruota 18, 2015 m. - 16, 2016 m. - 9 (0,27 proc. eismo įvykių Lietuvos mastu). 2016 m. įvykusių eismo įvykių metu žuvo 1 žmogus, buvo sužeista 9, 2015 m. žuvo 3, sužeista – 23. Visoje Lietuvoje 2014 m. užregistruoti 3255 eismo įvykiai, 2015 m. – 3033, 2016 m. – 3280. 2014 – 2016 m. laikotarpyje eismo įvykių padaugėjo 7,5 proc. Didžiausias eismo įvykių skaičius Vilniaus apskrityje fiksuojamas Vilniaus m. savivaldybėje.

2016 m. Švenčionių rajone užregistruotos 325 nusikalstamos veikos, ištirtos – 198 veikos (tai sudaro 50,3 proc. ištirtų bylų). 2015 m. užregistruota 420 veikų, ištirta – 285 veikos (67,9 proc.), 2014 m. užregistruota – 428, ištirta – 269 (62,9 proc.). Nusikalstamų veikų skaičius Švenčionių rajono savivaldybėje nuo 2014 metų sumažėjo 24 proc. Lietuvoje 2016 m. užregistruotos 54975 nusikalstamos veikos, ištirtos – 31649. Lietuvos mastu Švenčionių rajone užregistruotos nusikalstamos veikos sudaro 0,59 proc. Didžiausias nusikalstamų veikų skaičius 2016 m. Vilniaus apskrityje fiksuojamas Vilniaus miesto savivaldybėje (13352).

Pastebimas ir nusikaltimų skaičiaus mažėjimas Švenčionių rajono savivaldybėje. Vadovaujantis Policijos departamento duomenimis nuo 2014 m iki 2016 m. užregistruotų nusikaltimų skaičius sumažėjo 21,60 proc. (2014 m. – 398 (ištirta 245), 2015 m. – 386 (ištirta 265), 2016 m. – 312 (ištirta 183)). Iš viso Lietuvoje 2016 m. užregistruoti 52155 nusikaltimai, iš kurių tik 29693 buvo ištirti.

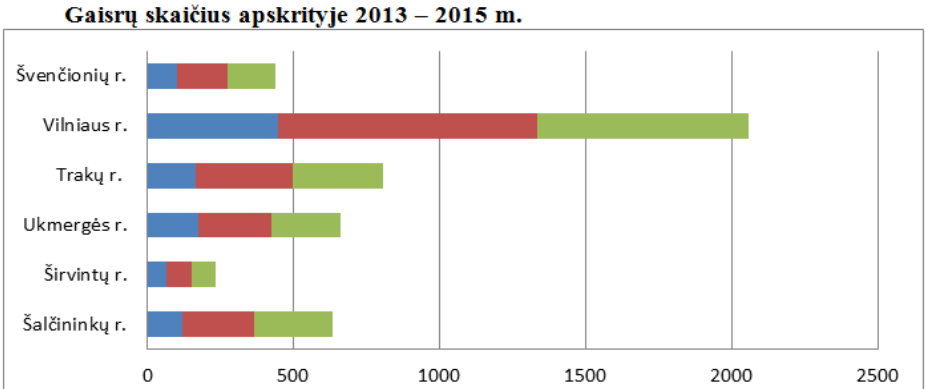
Mažėja ir baudžiamųjų nusikaltimų skaičius: 2014 m. – 30, 2015 m. – 34, 2016 m. – 13. Lietuvoje 2016 m. buvo fiksuota 2820 baudžiamųjų nusikaltimų. Sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai Švenčionių rajone 2014 m. užregistruoti 6, viešosiose vietose užregistruota 19 nusikaltimų, iš jų 10 padaryta gatvėje, 2015 m. užregistruota 19 nusikaltimų, 36 padaryti viešosiose vietose, iš jų 14 gatvėse. 2016 m. fiksuojamas sunkių ir labai sunkių nusikaltimų skaičiaus padidėjimas: užregistruoti 24 nusikaltimai, 55 nusikaltimai viešosiose vietose, iš jų 21 gatvėje. Tuo tarpu Lietuvoje nuo 2014 m. iki 2016 m. sunkių ir

labai sunkių nusikaltimų skaičius mažėja 23,81 proc. (2014 – 3771, 2015 m. – 3513, 2016 m. - 2873), nusikaltimų padarytų viešosiose vietose mažėja 1,86 proc. (2014 m. – 12670, 2015 m. – 12434, 2016 m. - 12556), nusikaltimų padarytų gatvėje taip pat mažėja 16,51 proc. (2014 m. – 4928, 2015 m. – 4617, 2016 m. - 4114). 2016 m. Švenčionių rajono savivaldybėje padaryti sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai sudarė 0,84 proc. Vilniaus apskrityje padarytų nusikaltimų. Iš apskrities savivaldybių didžiausias nusikaltimų skaičius fiksuojamas Vilniaus miesto savivaldybėje (876).

2015 m. gruodžio mėnesio duomenimis nusikalstamų veikų skaičius Lietuvos Respublikoje tenkantis 100 tūkstančių gyventojų buvo 2492.2, nusikalstamų veikų skaičius tenkantis 100 tūkstančių gyventojų pagal sunkius nusikaltimus - 130.1, Švenčionių rajone nusikalstamų veikų skaičius tenkantis 100 tūkstančių gyventojų - 1759.7 (mažesnis nei 2014 m., 2014 m. duomenimis Švenčionių rajono savivaldybėje nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkstančių gyventojų buvo 1826.4), nusikalstamų veikų skaičius tenkantis 100 tūkstančių gyventojų pagal sunkius nusikaltimus - 90.5 (didesnis nei 2014 m. (23.1).

Analizuojant Švenčionių r. sav. kylančių gaisrų skaičių, vyrauja tendencija – gaisrų pastebimai nemažėja. Iš Vilniaus apskrities savivaldybių mažiausias gaisrų skaičius 2013 – 2015 m. fiksuojamas Širvintų rajono savivaldybėje. Didžiausias – Vilniaus rajone. Žmonių žūčių skaičius Švenčionių rajone 2013 m. – 3, 2014 m. – 4, 2015 m. – 4. Didžiausias žmonių žūčių gaisro metu skaičius Vilniaus apskrityje 2015 m. fiksuojamas Šalčininkų rajono savivaldybėje.

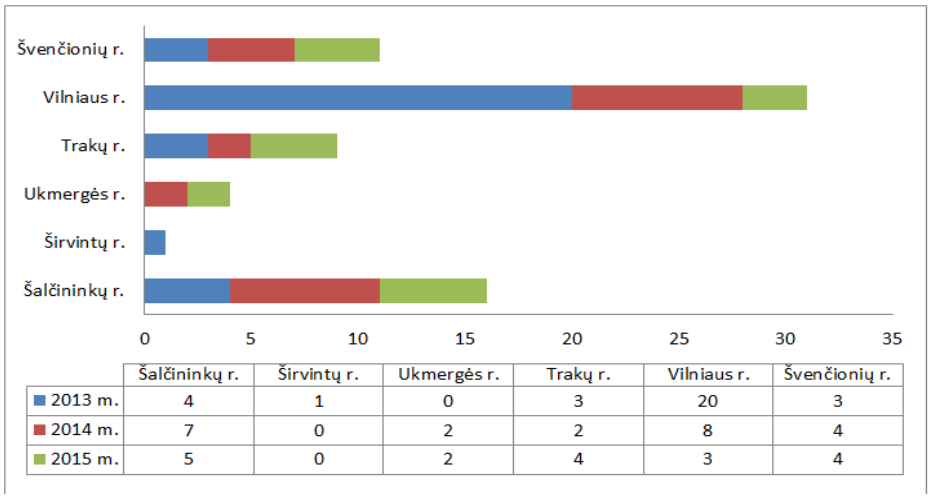
Gaisrų skaičius apskrityje 2013 – 2015 m.

	Šalčininkų r.	Širvintų r.	Ukmergės r.	Trakų r.	Vilniaus r.	Švenčionių r.
2013 m.	121	64	174	166	449	101
2014 m.	247	86	253	331	884	172
2015 m.	264	82	234	309	723	165

Šaltinis: Gaisrų prevencijos Švenčionių rajone 2016 – 2018 metų programa

Žmonių žūčių skaičius 2013 – 2015 m.

	Šalčininkų r.	Širvintų r.	Ukmergės r.	Trakų r.	Vilniaus r.	Švenčionių r.
2013 m.	4	1	0	3	20	3
2014 m.	7	0	2	2	8	4
2015 m.	5	0	2	4	3	4

Šaltinis: Gaisrų prevencijos Švenčionių rajone 2016 – 2018 metų programa

VIDAUS APLINKOS ANALIZĖ

TEISINĖ BAZĖ

Švenčionių rajono savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidaus dokumentais: Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Švenčionių rajono savivaldybės administracijos veiklos nuostatais ir kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Švenčionių rajono savivaldybės atstovaujamoji institucija yra taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, vykdomoji institucija – administracijos direktorius, administracijos direktoriaus pavaduotojas, turintys viešojo administravimo teises ir pareigas. Šios savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teisės įgyvendinimą.

Savivaldybės funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba. Viešojo administravimo funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba, savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos), kiti savivaldybės įstaigų ir tarnybų vadovai, valstybės tarnautojai, kuriems teisės aktai ar savivaldybės tarybos sprendimai suteikia viešojo administravimo teises savivaldybės teritorijoje. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybės įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

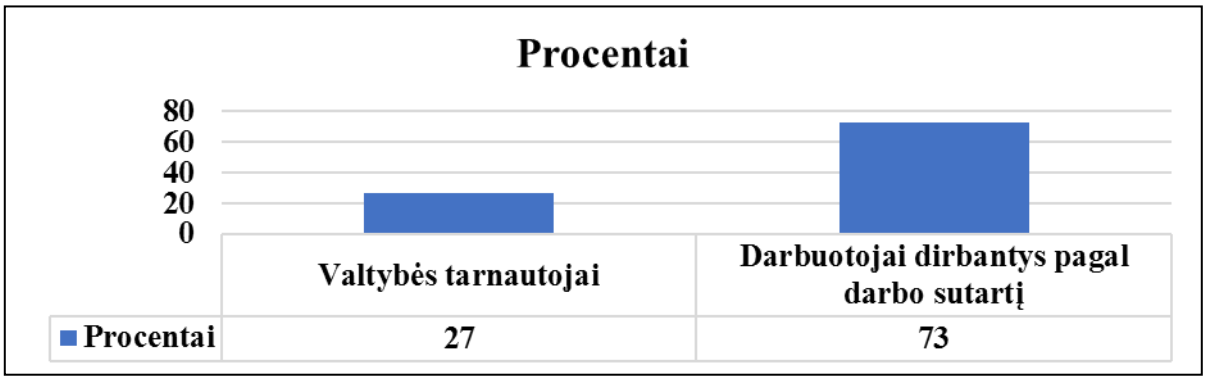
Savivaldybės taryba susideda iš įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinktų savivaldybės bendruomenės atstovų – 25 savivaldybės tarybos narių. Savivaldybės tarybos nariai savo veiklą vykdo komitetuose, komisijose ir darbo grupėse. Švenčionių rajono savivaldybėje yra sudaryti 5 komitetai: Biudžeto, finansų ir ekonomikos; Verslo plėtros ir kaimo reikalų; Švietimo, kultūros, sporto, jaunimo ir teisėtvarkos; Sveikatos apsaugos, socialinės rūpybos ir aplinkosaugos; Kontrolės.

Savivaldybės taryba 2013 m. gruodžio 1 d. patvirtino naują Švenčionių rajono savivaldybės administracijos struktūrą. Administraciją šiuo sprendimu sudaro: Administracijos direktorius, Administracijos direktoriaus pavaduotojas, Vyriausieji administracijos specialistai, Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyrius, Buhalterinės apskaitos skyrius, Centralizuotas vidaus audito skyrius, Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius, Finansų skyrius, Bendrasis skyrius, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Žemės ūkio skyrius, Mokesčių ir turto skyrius, Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius, Socialinės paramos skyrius, Teritorijų planavimo ir architektūros skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Vietinio ūkio skyrius bei Adutiškio, Cirkliškio, Kaltanėnų, Labanoro, Magūnų, Pabradės, Sarių, Strūnaičio, Svirkų, Švenčionių ir Švenčionėlių seniūnijos.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

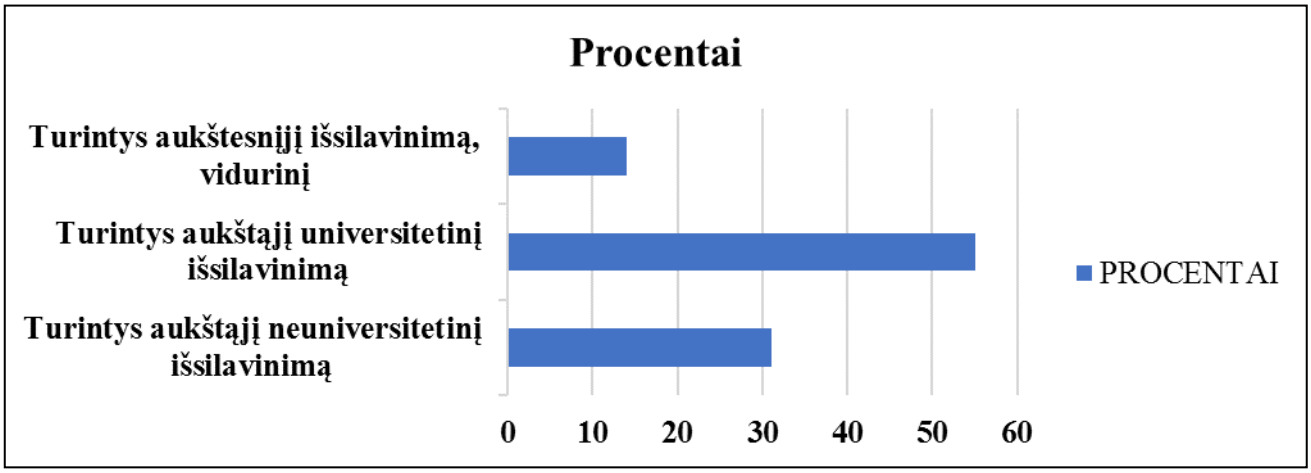
2015 m. sausio 1-ai dienai administracijoje patvirtintas pareigybių skaičius - 240,5; užimtų pareigybių skaičius - 233,5. 2015 m. gruodžio 31 d. patvirtintas pareigybių skaičius - 242,5: 1 – įstaigos vadovas, 1 įstaigos vadovo pavaduotojas, 64 pareigybės valstybės tarnautojų ir 176,5 - darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis.

Dirbančiųjų valstybės tarnyboje ir pagal darbo sutartį pasiskirstymas:

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. veiklos ataskaita

Darbuotojų išsilavinimas:

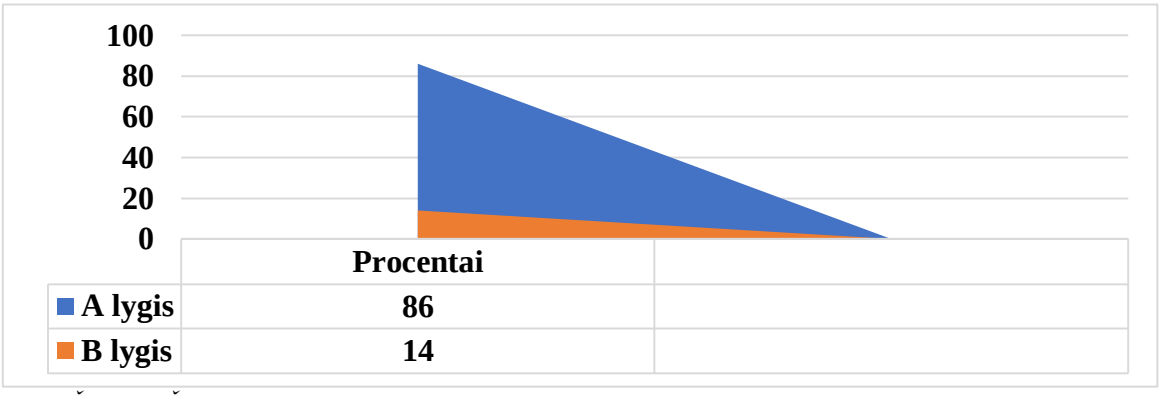

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. veiklos ataskaita

Vidutinis darbuotojų amžius: 48 metai (jauniausiam - 23, vyriausiam – virš 65 metų) 2015 metais dirbo 69 procentai moterų ir 31 procentas vyrų.

Pagal LR Seimo patvirtintą Suvienodintų pareigybių sąrašą rajono savivaldybės administracijoje 55 pareigybėms nustatytas A lygis ir atitinkamos kategorijos, 9 pareigybėms priskirtas B lygis.

Valstybės tarnautojų pareigybių lygių pasiskirstymas:

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. veiklos ataskaita

PLANAVIMO SISTEMA

Savivaldybės veiklos planavimas pagal veiklos rezultatų pasiekimo trukmę yra suskirstytas į tris kategorijas: ilgos trukmės – Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas ir Švenčionių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas; vidutinės trukmės (3 metų) – Švenčionių rajono savivaldybės strateginis veiklos planas; trumpojo laikotarpio (1 metų) – savivaldybės biudžetas.

Švenčionių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 23 d. sprendimu Nr. T-2. Savivaldybės bendrasis planas – teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai.

Švenčionių rajono savivaldybės 2014 – 2020 metų strateginis plėtros planas patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T-8. Švenčionių rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane išskirtos 4 plėtros sritys: Konkurencinga ekonomika; Kokybiška ir patogi gyvenamoji aplinka; Sumani, saugi ir aktyvi visuomenė; Efektyvi rajono savivalda. Plėtros sritims įgyvendinti numatyta 10 tikslų ir 20 uždavinių, už kurių įvykdymą paskirti atsakingi savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai ir kitos savivaldybės administracijai pavaldžios institucijos bei įstaigos.

Savivaldybėje kasmet rengiamas strateginis veiklos planas, kuris per metus koreguojamas, atsižvelgiant į savivaldybės biudžeto pasikeitimus. Švenčionių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą sudaro 6 programos: Ekonominės aplinkos ir investicijų; Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos; Kultūros; Socialinės paramos; Švietimo ir sporto veiklos; Savivaldybės valdymo.

Siekdama tobulinti strateginio planavimo procesą ir savivaldybės veiklos valdymą, Švenčionių rajono savivaldybė inicijavo projekto „Švenčionių rajono plėtros tobulinimas“ teikimą Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramai gauti. Įgyvendinant minėtą projektą, atnaujintas Švenčionių rajono savivaldybės 2014–2016 m. strateginis veiklos planas bei Švenčionių rajono savivaldybės 2014–2020 m. strateginis plėtros planas, parengtos dvi sektorinės studijos: Švenčionių rajono savivaldybės turizmo sektoriaus plėtros galimybių studija ir Viešojo ir privataus sektorių partnerystės (VPSP) Švenčionių rajone galimybių studija.

FINANSINIAI IŠTEKLIAI

2015 m. sausio 29 d. rajono savivaldybės taryba patvirtino 2015 metų savivaldybės biudžetą – 18 393 275 eurų pajamų ir 20 005 725 eurų asignavimų. 2015 metų savivaldybės biudžetas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, ministrų įsakymus ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų prašymus, buvo tikslinamas septynis kartus: 2015 m. gegužės 21 d. tarybos sprendimu Nr. T-64, 2015 m. birželio 11 d. tarybos sprendimu Nr. T-97, 2015 m. liepos 23 d. tarybos sprendimu Nr. T-134, 2015 m. rugpjūčio 27 d. tarybos sprendimu Nr. T-149, 2015 m. rugsėjo 24 d. tarybos sprendimu Nr. T-159, 2015 m. spalio 29 d. tarybos sprendimu Nr. T-182 ir 2015 m. gruodžio 30 d. tarybos sprendimu Nr. T-219. Patikslintos biudžeto pajamos sudarė 21 953 062 eurų ir asignavimai – 23 565 512 eurų.

2015 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 101,9 proc. (planas – 21 495 374 eurų, faktiškai – 21 894 126 eurų, gauta neplanuotų pajamų – 398 752 eurų). Pajamos iš mokesčių ir kitų pajamų rajono teritorijoje įvykdytos 104,8 proc. (planas – 7 578 858 eurų, faktiškai – 7 944 134 eurų, gauta neplanuotų pajamų 365 276 eurų). Lėšų iš valstybės iždo gyventojų pajamų mokesčiui 21 ir išlaidų struktūroms išlyginti 2015 metais gauta 97 541 eurų daugiau, negu patvirtinta planuotų pajamų. Įvertinus nepanaudotas specialiąsias tikslines dotacijas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti – 61 089 eurų, bendras 2015 metų biudžeto įvykdymo rezultatas yra 398 752 eurų neplanuotai gautų pajamų.

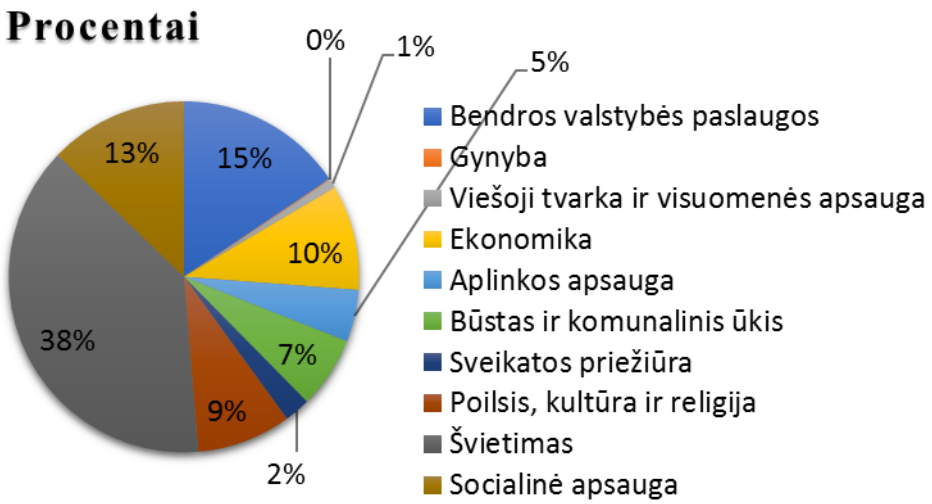
Pagal atskiras pajamų rūšis savivaldybės biudžeto įvykdymo rezultatai tokie: gyventojų pajamų mokesčio gauta 182 609 eurų daugiau, žemės mokesčio 125 024 eurų daugiau, paveldimo turto mokesčio 378 eurų mažiau, nekilnojamojo turto mokesčio 13 175 eurų mažiau, valstybės 22 rinkliavų 331 eurų mažiau, vietinių rinkliavų 31 982 eurų daugiau, mokesčio už aplinkos teršimą 3 130 eurų mažiau.

Specialių tikslinių ir kitų dotacijų iš valstybės biudžeto patikslintas planas – 10 122 834 eurų, faktiškai gauta 10 061 745 eurų, planas įvykdytas 99,4 proc., gauta 61 089 eurų mažiau (liko nepanaudotos ir grąžintos valstybės biudžetui specialiosios tikslinės dotacijos valstybinėms funkcijoms vykdyti). Kitų pajamų patvirtintas planas – 867 885 eurų, faktiškai gauta 900 499 eurų, planas įvykdytas 103,8 %, gauta 32 614 eurų papildomų pajamų. Didžiausi pajamų nukrypimai pagal atskiras pajamų rūšis: mokesčių už valstybės gamtos išteklius 32 222 eurų daugiau, pajamų iš baudų ir konfiskacijų 18 591 eurų daugiau.

Švenčionių rajono savivaldybės taryba, siekdama paskirstyti rajono biudžeto gautas papildomas viršplanines lėšas, įvertinti specialiųjų tikslinių dotacijų planinių rodiklių pokyčius ir perskirstyti biudžeto asignavimus, gegužės 21 d., birželio 11 d., liepos 23 d., rugpjūčio 27 d., rugsėjo 24 d., spalio 29 d. ir gruodžio 30 d. tikslino 2015 m. biudžeto asignavimus.

2015 m. 8 814 700 Eur. išlaidų panaudota švietimui, 2 904 733 Eur.– socialinei apsaugai, 1316274 Eur. – būstui ir komunaliniam ūkiui; Eur. 1 838 796 – kultūrai; 2 264 119 Eur – ekonomikai; 3 595 533 Eur. bendroms valstybės paslaugoms.

Rajono savivaldybės 2015 m. biudžeto išlaidų įvykdymas pagal funkcinę klasifikaciją

Šaltinis: Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. veiklos ataskaita

RYŠIŲ SISTEMA. INFORMACINĖS IR KOMUNIKAVIMO SISTEMOS

Kaip veiklos viešinimo ir įvaizdžio kūrimo priemonė, savivaldybei svarbus internetinis puslapis www.svencionys.lt. Šiame puslapyje pateikiama informacija periodiškai atnaujinama ir papildoma nauja informacija, skelbiant rajono savivaldybės tarybos sprendimų projektus, tarybos sprendimus, mero potvarkius, administracijos direktoriaus įsakymus, kitą rajono gyventojams aktualią informaciją.

2016 metais buvo paskelbta 520 straipsnių. Vidutinis apsilankymų svetainėje skaičius per mėnesį - 34000, 2015 m. buvo – 30600. Savivaldybės Youtube (https://www.youtube.com/user/svencioniusav) kanale paskelbti 23 renginių vaizdo įrašai, per metus įrašai peržiūrėti 14371 kartus (2015 m. – 11690).

Patikslinti bei viešai paskelbti savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų sąrašai ir informacinio pobūdžio administracinių paslaugų teikimo aprašai. Rajono gyventojams sudarytos sąlygos elektroniniu paštu ar interneto svetainėje kreiptis į savivaldybės administracijos skyrius ir seniūnijas, pateikti klausimus ir gauti į juos atsakymus. Dažniausiai užduodami klausimai – apie savivaldybės veiklą, rajono kelių priežiūrą, socialines paslaugas, socialinį būstą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas bei teisinę pagalbą. Savivaldybės interneto svetainėje patalpinti reklaminiai skydeliai prisijungimui prie socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS), Civilinės metrikacijos (MEPIS), Regionų geoinformacinės aplinkos (REGIA), Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalo, VTEK tarnybinės etikos patarėjo ir kt.

Tam, kad sėkmingai būtų įgyvendinti pagrindiniai savivaldos valdymo principai, Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Bendrasis skyrius planavo, organizavo ir koordinavo informacinės visuomenės plėtros procesus: inicijavo informacinių sistemų modernizavimą, naujų diegimą, stengėsi užtikrinti elektroninės informacijos saugumą ir patikimumą, ieškojo sprendimų savivaldybės svetainės patrauklumui didinti.

Švenčionių rajono savivaldybės administracija 2010–2011 m. įgyvendino projektą „Elektroninės demokratijos priemonių plėtra Švenčionių rajono savivaldybėje“. Projekto metu Švenčionių rajono savivaldybėje diegtos e-dalyvavimo ir e-informavimo paslaugos, integruojant jas bendroje savivaldybės veikloje ir interneto svetainėje. Svarbiausias projekto tikslas buvo padidinti savivaldybės veiklos skaidrumą ir atskaitomybę, diegiant elektroninius sprendimus.

VIDAUS DARBO KONTROLĖ

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atlieka finansinį ir veiklos auditą savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose bei savivaldybės kontroliuojamose įmonėse. Kontrolės ir audito tarnybos atliekamo audito išorinę priežiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui, savo veikloje vadovaujasi Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatomis bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą. Skyrius vykdo nepriklausomą, objektyvią tyrimo, vertinimo ir konsultavimo veiklą savivaldybės administracijoje, jai pavaldžiuose ir jos valdymo sričiai priskirtuose viešuosiuose juridiniuose asmenyse, siekiant užtikrinti jų veiklos gerinimą.

SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS

- Plėtojama strateginio valdymo sistema – rengiami ir atnaujinami strateginiai planai.
- Diegiamas elektroninės demokratijos paslaugų spektras.
- Gerėjantys ekonominiai rodikliai: augančios tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų apimtys; gerėjantys darbo rinkos rodikliai.
- Parengti/rengiami svarbiausių susisiekimo, inžinerinių sektorių specialieji planai: centralizuoto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo; vietinės reikšmės kelių ir gatvių.
- Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos integravimas į regioninę atliekų tvarkymo sistemą, sudarančią sąlygas atliekų rūšiavimui ir perdirbimui.
- Įvertinus rajone vykstančius demografinius pokyčius, vykdoma viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų reorganizacija.
- Gerėjantys gyventojų sveikatingumo rodikliai: mažėjantis greitosios medicinos pagalbos iškvietimų skaičius; mažesnis rajono vaikų sergamumas, lyginant su šalies ir apskrities rodikliais.
- Gerėjanti socialinė situacija rajone: mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius; mažėjantis pagalbą į namus ir socialinę globą namuose gaunančių asmenų skaičius, mažėjantis socialinės paramos gavėjų skaičius.
- Bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, bendruomenėmis sprendžiant rajonui aktualias problemas, organizuojant socialinių paslaugų teikimą.
- Patraukli rajono gamtinė aplinka ir kultūros vertybių gausa, sudaranti prielaidas turizmo

plėtrai rajone.

- Santykinai gera kriminogeninė situacija: nusikalstamumas, pagal gyventojų skaičių, vienas mažiausių apskrityje; vienas didžiausių nusikalstamų veikų ištyrimas apskrityje.

SILPNYBĖS

- Ribotos savivaldybės investicinės galimybės projektams bendrafinansuoti ir riboti žmogiškieji ištekliai juos įgyvendinti.
- Blogėjanti demografinė situacija: mažėjantis gyventojų skaičius; neigiama natūrali gyventojų kaita; aukštas emigracijos lygis; senstanti visuomenė.
- Nepatenkinama vietinės reikšmės kelių dangos būklė: didelė dalis kelių, kuriuose neįrengta asfalto danga; prasta dalies kelių dangos būklė.
- Fiziškai nusidėvėjusi inžinerinė, energetinė infrastruktūra ir jos trūkumas (vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų tvarkymo), nepakankama gyvenamųjų namų renovacija.
- Mažėjantis mokinių skaičius, lemiantis mokyklų ir mokytojų mažėjimą.
- Augantis socialinių paslaugų poreikis, dalies socialinių paslaugų trūkumas.
- Prasta dalies viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų ir viešųjų teritorijų infrastruktūros būklė.

GALIMYBĖS

- Investicijų projektų įgyvendinimas, panaudojant ES, kitas tarptautines finansinės paramos lėšas ir pritraukiant privatų kapitalą.
- Inžinerinio ir energetinio sektorių nuolatinis plėtros planavimas, infrastruktūros atnaujinimas ir efektyvus eksploatavimas.
- Modernios, racionalios ir efektyvios švietimo sistemos kūrimas.
- Gyventojų švietimas sveikatingumo klausimais ir prevencinių programų įgyvendinimas, skatinant sveikatingumo rodiklių gerėjimą.
- Nevyriausybinių organizacijų teikiamų socialinių paslaugų plėtra, jų projektų ir programų finansavimas.
- Kultūros vertybių ir gamtinių objektų panaudojimas skatinant atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrą.
- Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros skatinimas, gyventojų verslumo ugdymas.
- Transporto tinklo plėtra, kelių būklės gerinimas, eismo saugumo didinimas.
- Švietimo, sveikatos, sporto ir kultūros įstaigų pastatų ir materialinės bazės atnaujinimas.

GRĖSMĖS

- Esant neigiamai natūraliai gyventojui kaitai ir migracijos saldo, išlieka grėsmė, kad rajone gyventojų skaičius ir toliau mažės.
- Socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros poreikio ir išlaidų augimas dėl senstančios visuomenės ir sudėtingos ekonominės situacijos.
- Dėl nepakankamų investicijų blogėjanti rajono transporto ir inžinerinės infrastruktūros

būklė. • Pasyvus gyventojų požiūris į sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą. • Kultūros paveldo objektų sunykimas dėl nepakankamo finansavimo ir panaudojimo visuomenės poreikiams. • Sumažėjusi gyventojų perkamoji galia, energetinių išteklių kainų augimas.

MISIJA:
Plėtoti pažangų, į bendruomenės poreikius nukreiptą viešąjį valdymą, kuriant patrauklią gyvenamąją ir verslo aplinką

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS
1 Strateginis tikslas. Didinti savivaldybės teritorijoje teikiamų viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą
Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os): 3 programa. Kultūros programa 4 programa. Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos programa 5 programa. Švietimo ir sporto veiklos programa
2 Strateginis tikslas. Didinti savivaldybės valdymo ir įgyvendinamų funkcijų efektyvumą
Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os): 6 programa. Savivaldybės valdymo programa
3 Strateginis tikslas. Gerinti savivaldybės viešąją ir gyvenamąją aplinką, skatinti verslo ir žemės ūkio plėtrą
Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa(-os): 1 programa. Ekonominės aplinkos ir investicijų programa 2 programa. Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos programa